

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BRĂILA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "ION CREANGĂ"
BRĂILA**

COPIL CA TINE AM FOST ȘI EU

SIMPOZION INTERJUDEȚEAN

**„MODALITĂȚI DE IMPLICARE A
PĂRINȚILOR ÎN VIAȚA ELEVILOR”**

**NR. 1
MAI 2020**

**ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ION CREANGĂ”
BRĂILA**

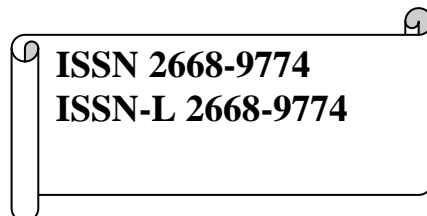
**MODALITĂȚI DE IMPLICARE A PĂRINȚILOR
ÎN VIAȚA ELEVILOR**

**REVISTĂ DE INFORMARE ȘI
DOCUMENTARE**

Simpozion Interjudețean-”Modalități de implicare a părinților în viața elevilor”
ISSN 2668-9774 ISSN-L 2668-9774

”MODALITĂȚI DE IMPLICARE A PĂRINȚILOR ÎN VIAȚA ELEVILOR” – apariție anuală

COORDONATORI:

Prof.înv.primar STANCIU NICOLETA
Prof.înv.primar DUMITRIADE CARMEN
Școala Gimnazială ”Ion Creangă”, Brăila
Str.Școlilor, nr.15, Brăila
Tel. 0239611910
Email: scoala_ioncreanga_braila@yahoo.com

ORGANIZATORI:

Coordonator, prof.înv.primar **Stanciu Nicoleta**
Coordonator, prof.înv.primar **Dumitriade Carmen**
Director, prof. **Băcanu Elena - Livica**
Director adjunct , prof. **Rădoi Doinița**
Consilier educativ, prof. **Gheonea Gabriela**
Prof. înv.primar **Simion Mariana**
Prof. înv.primar **Băjănică Ioana**
Prof. înv.primar **Sava Geta**
Prof. înv.primar **Purice Suzana**
Prof. înv.primar **Dolea Paula**
Prof. înv.primar **Șolcan Ramona**

În această lucrare am adunat material din cadrul Simpozionului Interjudețean **“MODALITĂȚI DE IMPLICARE A PĂRINȚILOR ÎN VIAȚA ELEVILOR”**, simpozion cuprins în Proiectul ”Copil ca tine am fost și eu”, înscris în CAER 2020, Anexa 2 la OMEC nr.5597/2019, poziția 311, organizat de Școala Gimnazială “Ion Creangă”, Brăila, în care sunt implicate cadre didactice din mai multe județe ale țării ce fac cunoscute modalități de implicare a părinților în viața elevilor, oferind prilejul unor dezbateri, experiențe cu privire la unele aspecte didactice și schimb de bune practice în contextul apropierii părinților de activitățile școlare și extrașcolare ale copiilor.

SIMPOZION INTERJUDEȚEAN “Modalități de implicare a părinților în viața elevilor”: referate, scenete, serbări, eseuri , proiecte educative, activități extrașcolare.

**CONȚINUTUL ȘI TEHNOREDACTAREA APARTIN ÎN EXCLUSIVITATE
AUTORILOR.**

**ORGANIZATORII ACESTUI SIMPOZION SE DELIMITEAZĂ DE
EVENTUALE ÎNCĂLCĂRI ALE LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE PRIVIND
DREPTURILE DE AUTOR**

CUVÂNT- ÎNAINTE

Această revistă cuprinde exemple de bune practice cu privire la rolul major pe care îl are implicarea familiei în viața copiilor, participarea părinților la jocurile copilăriei și găsirea soluțiilor optime pentru îmbunătățirea relației dintre familie și școală, familie și copii.

Nu există copil căruia să nu-i placă să se joace. Pentru ei , joaca este ceva natural. Cu toate acestea, de multe ori se împotmolesc, nu mai găsesc ce anume să se joace, se plictisesc de jocurile și jucăriile pe care le au sau își doresc un partener de joacă.

Cu toate că pentru unii părinți este dificil să intre în lumea copiilor, este extrem de important să-i ghideze către jocurile copilăriei: Elasticul, Mima, Șotron, Castelul, Pititea etc, petrecând astfel timp de calitate cu copiii.

Acest concurs-simpozion urmărește stimularea activ-participativă a elevilor și cadrelor didactice la activități cultural-artistice în vederea dezvoltării creativității și expresiei artistice., dezvoltarea spiritului competitiv prin activități extracurriculare și colaborarea dintre cadre didactice și elevi, transferul de informații în cadrul activităților specifice.

Modalități de implicare a părinților în viața elevilor (I)

prof învăț primar Băjănică Ioana
Școala Gimn. „Ion Creangă” Brăila

În această lume în permanentă schimbare, aflată sub presiunea competițiilor de orice fel, părinții, educatorii, oamenii de afaceri, comunitățile locale, statele și guvernele naționale se străduiesc împreună să încurajeze sistemele de îmbunătățire a educației, pentru a-i ajuta pe copii să se dezvolte. Unul dintre mijloacele de îndeplinire a acestui scop-implicarea familiei în educație- a existat de generații.

Famiiliile trebuie să fie implicate în îmbunătățirea învățării acasă, precum și în școală, dacă avem copii care vor să devină persoane instruite. Famiiliile pot întări învățarea acasă, prin implicarea în școlile în care învață copiii lor, încurajându-i pe aceștia să participe la lecții, și susținându-le interesul pentru discipline incitante și lărgindu-și propriile abilități parentale.

Toate acestea sunt utile, pentru că famiiliile în societatea modernă se confruntă cu solicitări ridicate, cu o competiție crescută pentru menținerea atenției din partea copiilor lor, precum și cu probleme economice, care forțează tot mai mulți părinți să lucreze în afara căminului și limitează serios timpul pe care aceștia îl petrec cu copiii lor. Provocările respective sunt complicate și din lipsa comunicării între școli și famiili și din faptul că adesea practicile școlare eșuează în a veni în întâmpinarea nevoilor multor famiilii ale elevilor.

În același timp, există semne conform cărora legăturile dintre cele două instituții pot deveni mai puternice. Părinții își doresc foarte mul ca pruncii lor să reușească și vor să lucreze cu școala pentru a atinge succesul.

Școlile pot și chiar joacă un rol important în întărirea acestor interferențe. Părinții se întorc către școală pentru a fi îndrumați. Când profesorii și conducerea sunt dornici să-i atragă pe părinți, atunci rezultatele copiilor se îmbunătățesc. Există multe inițiative promițătoare care demonstrează căile inovative de a îndrepta famiiliile către procesul de învățământ. Prin astfel de eforturi, precum și altele asemănătoare, școlile vor obține un sprijin și mai mare din partea părinților și se va observa mai clar progresul elevilor.

Foarte eficiente sunt în acest sens lectoratele cu părinții pe tematici diferite. Astfel, în școala noastră se desfășoară aceste activități pe cicluri de învățământ. Părinții participă în număr foarte mare și sunt interesați de fiecare temă prezentată. Un impact deosebit a avut activitatea cu tema Combaterea bullying-ului, la care au fost lămurite toate formele de bullying, participanții la acest act, modalitățile de prevenire și de combatere, etc.

Pentru reușita actului educațional derulat în școală, munca desfășurată de cadrele didactice trebuie continuată de părinți. Dacă părinții se conving să păstreze unitare cerințele adresate copiilor acasă cu cele adresate în școală, rezultatele nu vor întârzia să apară.

Inițierea părinților în educarea și instruirea copiilor se mai poate realiza și prin discuții libere, consultații, participarea acestora la activitățile extrașcolare și extracurriculare, etc.

Una dintre abordările moderne privind instituția școlară este cea a școlii deschise, prietenoase, în care copilul se simte bine, este atras de activitățile educaționale, îi sunt valorificate înclinațiile și talentele. În majoritatea situațiilor familia și școala colaborează foarte strâns pentru a asigura prin eforturi comune o educație de bună calitate. Sunt numeroase însă și cazurile în care familia acționează uneori contrar direcțiilor conturate de școală, uneori din lipsă de informare, alteori din nepricepere ori din dezinteres. În loc să întărească și să dezvolte achizițiile, competențele, priceperile și deprinderile din școală, părinții destructurează prin atitudinea lor ceea ce învățătoarea construiește zi de zi. De aceea se impune o comunicare continuă și de calitate între cadre didactice și părinți privind progresele sau dificultățile întâmpinate de copii, aspectele asupra cărora este necesar să se insiste prin exerciții ori prin exemple pozitive și încurajări. Comunicarea și deschiderea din ambele părți, pentru a sprijini dezvoltarea și buna educație a copilului, aduc beneficii pe termen lung în dezvoltarea personalității acestuia.

Dacă părinții lucrează împreună cu învățătoarele, se vor stabili strategii și atitudini comune în ceea ce privește modul de a trata copilul, care să-i ofere acestuia toate atuurile pentru dezvoltarea viitoare, să-l ferească de conflicte, frustrări și confuzii. Părintele așteaptă de la cadru didactic să fie ajutat să găsească o cale mai bună de înțelegere cu propriul copil.

Iată câteva principii generale de care părinții trebuie să țină seama în educarea copiilor:

* Iubește-ți și acceptă-ți copilul așa cum este!

* Fii calm, iubitor și sensibil!

Prima și cea mai importantă nevoie a copilului tău este aceea de a fi iubit. Copilul are nevoie să fie alintat, mângâiat și îmbrățișat, să se simtă aproape de părinți, să i se ofere căldură și confort emoțional, să se simtă dorit și înțeles. A-i împlini doar nevoile fizice, de hrană și îngrijire, nu este suficient.

* Respectă-ți copilul!

Este dreptul copilului și obligația părintelui față de el să-i respecte viața și intimitatea. Părinții trebuie să perceapă copilul așa cum este el, în mod realist. Dacă percepția greșită asupra copilului dăinuie o perioadă lungă de timp, acesta își va însuși comportamentele pe care tu i le atribui în mod greșit și va începe să creadă ca este așa cum îl percepi (lipsit de valoare, slab, neiubit, nedorit, rău, obraznic, urât). Riscurile sunt mari. Copilul trebuie înțeles în funcție de vârsta lui cronologică și mentală și trebuie să îi fie respectate particularitățile individuale, tot ceea ce îl face unic, irepetabil. Respectă-ți copilul și nu-i răni sentimentele, nu-l dezaproba și nu-l jigni, nu râde niciodată de el, dar râzi cât mai des cu el.

* Fii un exemplu bun pentru copilul tău!

Amintim că pedagogul englez John Locke, convins de puterea exemplului în familie și de înclinația către imaginație a copilului, se adresa părinților: „Nu trebuie să faceți în fața copilului nimic din ceea ce nu vreți să imite. Dacă vă scapă o vorbă sau săvârșiți o faptă pe care ia-ți prezentat-o drept o greșeală când a comis-o, el cu siguranță se va apăra, altădată invocând exemplul dat de dumneavoastră și se va pune în asemenea măsură la adăpostul acestui exemplu, încât cu greu vă veți atinge de el pentru a-i îndrepta greșeala.”

Modalități de implicare a părinților în viața elevilor (II)

**Bogdan Ionela, Școala Gimnazială „Nicolae Stoleru”
Localitate Baia, județul Suceava**

De nenumărate ori am auzit importanța implicării familiei în viața școlară a elevilor. S-au scris sute de lucrări iar elevii școlilor pedagogice sunt înștiințați că unul dintre principalii predictorii ai reușitei școlare îl reprezintă participarea părintelui în cadrul procesului educativ.

Cu toate acestea, implicarea părinților în viața școlară este poate una dintre cele mai mari provocări ale cadrului didactic. Școlarii claselor primare sunt caracterizați de inocență, curiozitate, altruism, bunătate, lucruri pe care învățătorul le fructifică în cadrul orelor, dezvoltându-le imaginația, spiritul ludic, creativitatea și inteligența școlară și emoțională. Părinții au oare aceleași caracteristici? Cu siguranță! Trebuie „doar” să îi determinăm ce aceștia să le afișeze!

Familia este celula de bază a societății și suferă de numeroase transformări, concomitent cu aceasta. De numeroase modificări a suferit și sistemul de învățământ în ultimii ani atât în ceea ce privește programa școlară care este în plin proces de adaptare, cât și metodele și procedeele de predare, învățare și evaluare dar și raportul învățător-părinte. Dacă în secolul trecut învățătorul reprezenta o autoritate incontestabilă, astăzi orice act didactic poate fi pus sub semnul întrebării de cei mai mult sau mai puțin cunoscători. Însă acest lucru nu trebuie să conducă înspre o luptă a puterii între cadre didactice și părinți ci, dimpotrivă, la discuții, explicații, prin care cele două părți să vadă întregul, nu doar propria parte. Cu toate că nici liceul și nici facultatea de profil nu îi învață pe cei care doresc să ajungă la catedră cum să își planifice și gestioneze întâlnirile cu părinții, cum să le vorbească, cum să îi facă parteneri în procesul educativ, odată ajuns educator/învățător sau profesor nu ai cum să eviți această parte a profesiei. Fie că apelăm la cărți, apelăm la profesori cu o mai mare experiență, fie că învățăm din propria experiență, cumva învățăm să gestionăm și activitățile cu părinții. Cu toate acestea, câteva sugestii sunt bine venite în rândul celor care fie sunt la început de drum, fie doresc să optimizeze relația școală-familie.

- *Realizarea lunară a ședințelor cu părinții* este cerut și de școală iar principalul beneficiu este acela că informează părinții în legătură cu noutățile care apar în carul procesului educativ, îi reunește pe părinți iar aceștia au ocazia să discute, să își lămurească anumite aspecte, să decidă să se implice în diferite activități școlare.
- *Consilierea săptămânală a părinților* are un beneficiu dublu. Pe de o parte părintele își cunoaște mai bine învățătorul copilului său, află mai multe informații despre propriul copil sau este informat în legătură cu modalitatea de rezolvare a unor probleme părinte-copil, iar pe de altă parte cadrul didactic obține informații prețioase despre mediul familial al copilului, date importante care îl ajută să înțeleagă anumite comportamente, limite ale copilului, precum și modalități de depășire a acestora.
- *Leții deschise* sunt indicate atunci când părintele are unele suspiciuni cu privire la derularea activității didactice. Îl putem invita la clasă pentru a vedea atât modul

- de derulare al lecției cât și participarea propriului copil la activitate. După participarea părintelui se poartă o discuție referitoare a modul în care au fost percepute lucrurile de către acesta.
- *Lecții cu părinții* sau diferite activități cu aceștia, implicându-i în cadrul procesului școlar. O oră de Are vizuale și abilități practice ar deveni o altfel de experiență atât pentru copii cât și pentru părinte atunci când cei doi fac echipă.
  - *Activități extrașcolare cu părinții*, cum ar fi excursii, activități de tip outdoor, vizite la muzeu, teatru, cinema etc.
  - *Activități destinate părinților*, cum ar fi serbări școlare dedicate Zilei Internaționale a Femeii, piese de teatru, desene, felicitări, colaje, scurte videoclipuri cu gânduri, urări ale elevilor vis-a-vis de proprii părinți.
  - *Activitățile susținute de către părinți* reprezintă o altă modalitate de implicare a părinților în viața școlară. Fiecare dintre ei este specialist într-un domeniu iar acest lucru poate fi fructificat în cadrul diferitelor activități. Părinții îi pot învăța direct pe copii din ceea ce știu sau le pot vorbi despre ceea ce fac pentru a le oferi o educație profesională în rândul școlarii deoarece cei mai mulți dintre aceștia nu știu încă ce vor să devină „când vor crește mari” iar o identificare precoce a preocupărilor și a abilităților va conduce către un traseu școlar eficient dar și la o mai mare implicare a elevului în sarcinile școlare deoarece va face legătura dintre teorie și practică.
  - *Menținerea unei relații amicale cu părinții* este importantă deoarece cadrele didactice și părinții sunt „parteneri” în educația copilului. În ciuda faptului că de multe ori aceștia văd lucrurile în mod diferit, scopul lor este același: dezvoltarea intelectuală, socială, fizică a elevilor.

Relația profesor–părinte este extrem de importantă deoarece calitatea acesteia se reflectă în relația dintre profesor și elev. Dacă părintele face echipă cu cadrul didactic atunci elevul va asculta indicațiile date în cadrul școlii, va colabora și va manifesta interes și totodată un comportament civilizată față de școală, profesori și colegi. Dimpotrivă, dacă părintele este nemulțumit, fie că îi transmite explicit sau implicit copilului starea sa, progresul școlar al elevului va avea numeroase obstacole. Acesta va trăi mereu o disonanță cognitivă care îi va afecta starea de bine. Mereu va fi supus stresului și tensiunii deoarece părintele îi spune ceva, profesorul altceva iar copilul nu știe ce să aleagă dintre aceste mesaje contradictorii. Dacă profesorul întâlnește reactanță față de școală în cazul unui copil, cea mai eficientă soluție o reprezintă comunicarea cu părintele pentru a vedea dacă nu cumva părintele are anumite blocaje pe care le transmite voluntar sau involuntar copilului.

Fiecare copil este cel mai important pentru fiecare familie în parte. Fiecare este unic iar tocmai această unicitate îi face pe fiecare perfecți, în felul lor. Însă tocmai această unicitate în mediul școlar s-ar putea să fie sursa unor probleme în rândul elevilor dar mai ales între părinți. Dacă la grădiniță nu există un sistem de notare prin care fiecare preșcolar sau părinte să aibă o imagine obiectivă asupra nivelului propriului copil, odată cu începerea școlii, în special clasa I, acordarea calificativelor poate genera stres și tensiune la nivelul fiecărei familii. Indicat ar fi ca învățătorul să explice faptul că, elevii au propriile abilități și competențe a căror dezvoltare diferă la nivelul clasei. Cu toate că se respectă o programă dată la nivel național iar mulți dintre copii reușesc să asimileze

informațiile oferite la clasă, există și copii care întâmpină probleme în înțelegerea și însușirea unor cunoștințe sau deprinderi, la fel cum există și elevi al cărui proces de învățare durează foarte puțin, aceștia având un nivel de dezvoltare peste media vârstei. Deși cu toții au aceleași drepturi și îndatoriri, cadrul didactic este încurajat de politicile educaționale să recurgă la o abordare diferențiată astfel încât elevii cu performanțe ridicate să promoveze sarcini suplimentare, pe când școlarii cu performanțe scăzute să fie ajutați să înțeleagă informațiile esențiale sau să li se ofere informații ce corespund nivelului de dezvoltare. Nerespectarea acestui principiu al tratării diferențiate poate conduce către o plafonare și o pierdere a interesului față de școală în rândul elevilor cu performanțe ridicate și la un eșec total în cazul elevilor cu performanțe scăzute deoarece se încalcă principiul accesibilității informației. În primul caz, de obicei, familia primește cu brațele deschise această propunere, de a lucra suplimentar la clasă cu elevul. În schimb, în cazul părinților ce au copii cu diferite probleme la învățătură, este posibil să întâlnim reacții negative. De aceea trebuie explicat părintelui foarte clar ce știe și ce ar trebui să știe elevul în acel moment și cum anume l-ar putea ajuta. În multe cazuri vorbim de o tulburare, deficiență a cărei rezolvare nu se află la profesor și, din păcate, de multe ori, părintele refuză să vadă realitatea, sperând că odată cu trecerea timpului problema va dispărea de la sine. Cu toate că fiecare cadru didactic are cele mai bune intenții, acesta nu poate obliga părintele în a-și duce copilul la medic sau psiholog. Părintele decide pentru copil însă ceea ce poate face cu adevărat învățătorul într-un astfel de caz este acela de a-i prezenta avantajele unei intervenții specializate și dezavantajele pe termen scurt, dar mai ales pe termen lung, a ignorării problemei. De multe ori părinții acceptă în cele din urmă să investigheze și mai mult cauza problemei însă sunt și cazuri în care, indiferent de argumentul adus, părintele nu este pregătit să confrunte problema. Decizia trebuie respectată, indiferent care este aceasta deoarece politicile actuale nu ne oferă altă variantă.

Implicarea părinților în cadrul procesului educativ reprezintă una dintre cele mai mari provocări ale cadrului didactic având în vedere diversitatea valorilor, principiilor, viziunilor asupra vieții în rândul părinților. De asemenea, discrepanța din ce în ce mai mare dintre categoriile sociale face ca această integrare să fie și mai problematică deoarece cadrul didactic, asemeni unui terapeut, trebuie să vadă problemele existente, să trateze răni vechi și să unească în diversitate. Însă aceste activități trebuie privite în frumusețea și utilitatea lor iar depășirea obstacolelor va conduce către o creștere a calității activităților educative și o îmbunătățire a competențelor didactice.

Echipa școală-familie

Înv. Brănișteanu Georgeta
Liceul Tehnologic Bălteni , Gorj

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru acest lucru. Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Atunci când cele două medii educaționale, școala și familia, se completează și se susțin, ele pot asigura într-o mare măsură o bună integrare a copilului în activitatea școlară, dar și în viața socială. Cercetările realizate în domeniul educației arată că, indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, se observă o îmbunătățire a performanțelor elevilor, o mai bună frecvență a școlii, precum și reducerea ratei de abandon școlar sau chiar a scăderii delinvenței juvenile.

Școala și familia urmăresc același scop educativ, formarea tinerilor pentru a deveni personalități multilaterale dezvoltate care să poată face față dinamicii sociale, schimbărilor profunde și alese din societate. Pentru realizarea acestui scop unic este necesară unitatea de acțiune, concordanța dintre mijloacele specifice de influențare folosite în aceste două instituții sociale. În cadrul acestei colaborări, rolul conducător îl are școala. Școala este interesată să colaboreze cu familia, să-și facă din ea un aliat, pentru ca acțiunea ei educativă să fie mai profundă și de durată. Colaborarea școlii cu familia este necesară și în vederea unei informări reciproce cu privire la dezvoltarea copilului, la comportarea lui, pentru cunoașterea lui multilaterală.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișăm. Așadar e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor.

Colaborarea dintre școală și familie se poate realiza sub mai multe forme. Una dintre aceste forme este vizitarea familiei de către cadrele didactice. Vizita la domiciliul elevilor poate da rezultate bune pentru realizarea obiectivelor comune urmărite de către școală și familie. Înainte de a vizita familia unui elev, cadrul didactic trebuie să se pregătească în acest sens. El își va fixa problemele pe care le va discuta cu părinții, va da și va cere părinților informații.

În cadrul convorbirii pe care o va purta cu părinții, profesorul, învățătorul, trebuie să dovedească mult calm. E necesar să găsească argumente potrivite și temeinice și să-i convingă pe părinți de utilitatea lor, dar să nu renunțe la obiectivitate și sinceritate în abordarea problemelor. Consultarea catalogului, informațiile cerute de la profesorii clasei și propriile informații îl vor ajuta pe diriginte sau învățător, să ofere un tablou clar asupra situației elevului.

În discuțiile avute cu părinții e bine să fie prezentate mai întâi aspectele pozitive din activitate, succesele elevului sau schimbările laudabile din comportamentul acestuia. Vor fi menționate apoi obiectele de învățământ la care elevul întâmpină greutăți, ce greșeli se observă în activitatea sa la clasă sau ce abateri disciplinare manifestă. Se va discuta cauza acestor neajunsuri și împreună cu familia, se vor găsi măsurile necesare pentru îndreptarea elevului.

Consultațiile cu părinții elevilor își vor atinge scopul dacă familia devine un colaborator activ și conștient al școlii, dacă se ajunge la stabilirea unui sistem unitar de măsuri pentru îndrumarea elevului, dacă părinții sunt convinși și hotărâți să urmeze sfaturile cadrelor didactice.

Spre a-i ajuta eficient pe copii, părinții trebuie să se informeze despre rezultatele muncii și despre comportarea lor în școală. Părinții trebuie să țină permanent legătura cu școala, dar mai ales atunci când apar primele note slabe sau se observă modificări în comportamentul copilului. Măsurile de îndreptare luate din timp, când carențele sunt mici, dau rezultate bune.

O altă formă de colaborare sunt ședințele cu părinții, ședințe care sunt un prilej de comunicare între școala și familie. Principala menire a ședințelor cu părinții este informarea pedagogică. Părinții vor primi informații pedagogice cu privire la formarea deprinderilor de muncă independentă la elevi, despre particularitățile de vârstă ale acestora, despre educația lor estetică, pregătirea temelor, petrecerea timpului liber.

Părinții trebuie să aibă încredere în cadrele didactice, dar și să aibă grijă să nu proiecteze asupra copiilor propriile amintiri neplăcute pe care le-ar putea avea din perioada școlii. Ei trebuie să le recunoască cadrelor didactice un profesionalism pe care ei nu îl au, pedagogia fiind o adevărată meserie, nu doar o simplă ocupație. Este de preferat ca părinții să ia legătura cu școala nu doar atunci când sunt chemați la ședințele cu părinții sau atunci când copiii se confruntă cu anumite dificultăți. Ei trebuie să participe la toate evenimentele importante ale școlii (serbări, festivități, concursuri, spectacole), să ușureze misiunea educativă a școlii prin continuarea educației în cadrul familiei, dar și să manifeste disponibilitate pentru participarea la cursuri cu caracter educativ realizate pentru părinți

Pentru a putea asigura educarea copiilor în cele mai bune condiții și integrarea în viața socială, e nevoie ca toți factorii implicați în procesul educațional să formeze o echipă în care fiecare știe ce are de făcut și îi acordă partenerului respectul și încrederea cuvenită.

Bibliografie

1. Bunescu Ghe., Alecu G. , Badea D. – Educația părinților . Strategii și programe, 1997,E.D.P., București;
2. Ecaterina Adina Vrasmas – Consilierea și educația părinților , 2002 Editura Aramis;

3. Nica I., Țopa L. – Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, 1974, E.D.P. București;
4. Stoian M. – Abecedarul părinților, E.D.P., 2017 București.
- Sursa : google
[www didactic.ro](http://www.didactic.ro)

Interacțiune și comunicare în cadrul proiectelor educative

Prof. înv. primar Bucur Ionela
Prof. înv. primar Rîmbu Cristina
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol/ Constanța

Școala își propune să formeze multilateral personalitatea elevilor, să-i pregătească pentru viață, ținând seama mai ales de perspectivele viitorului, acordând atenția cuvenită bogăției de forme pe care se structurează **comunicarea umană** contemporană.

Prin comunicare, oamenii își împărtășesc cunoștințele, interesele, atitudinile, simțămintele, ideile. Analistii consideră că omul comunică pentru a se informa, a impresiona, a provoca o reacție, a se amuza, a se face înțeleș, a exprima punctul de vedere, a obține o schimbare de comportament sau atitudine. În funcție de numărul participanților, comunicarea poate avea loc la unul din nivelurile: intrapersonale, interpersonale, în grupuri mici, în cadrul comunităților locale, regionale, naționale. Elevii învață cel mai bine atunci când exersează comunicarea în grupuri mici, cu sarcini de conversație conținute în contexte naturale și autentice.

Interacțiunea are un caracter determinat și prestabilit în funcție de statutele și de rolurile diferite pe care le au partenerii ce intră în relație.

Educația nu este numai pregătire școlară, ci este înțeleasă tot mai mult ca un flux continuu de influențe modelatoare și transformatoare exercitate pe tot parcursul vieții individului. Atunci când aceste influențe sunt organizate adecvat și răspund nevoilor interne personale, ele construiesc, modelează și transformă personalitatea.

Educația se realizează prin acțiuni educative. Unele dintre acestea se află în afara sistemului de învățământ, dar este menit să atingă scopurile pedagogice identificabile.

Randamentul educației depinde mult și de parteneriatul școală – familie, de modul în care se realizează colaborarea, cooperarea și comunicarea între copii și părinții acestora.

Școala nu ramâne indiferentă față de marea bogăție de forme de educație școlară și extrașcolară pe care se structurează comunicarea umană contemporană. În acest sens, de mare ajutor se dovedesc a fi activitățile desfășurate de către elevi, în cadrul unor proiecte educaționale, cu implicarea părinșilor acestora.. Aceste activități îi ajută pe elevi să se cunoască mai bine, să comunice mai ușor, corect, să capete curaj în a-și exprima gândurile, sentimentele, pentru a-și susține punctul de vedere, iar pe părinți, să-și ajute copiii la anumite activități, să urmărească evoluția copiilor lor, să propună și alte activități care să pornească de la nevoile reale de formare ale acestora. Toate acestea sunt chemate să contribuie efectiv la pregătirea pentru o comunicare reală, pentru integrarea socială, pentru împlinirea personalității elevilor.

PROIECT EDUCAȚIONAL

“Toamna în orașul meu”

RESPONSABIL PROIECT: Prof. În. primar Ionela Bucur, Prof. În. primar Rîmbu Cristina

GRUP ȚINTĂ : elevii clasei a III- a C și a IV- a B (fiecare clasă desfășoară activitățile proiectului

separat, în același timp)

PERIOADA DERULĂRII PROIECTULUI:4.XI. – 8.XI.2019

SCOPUL PROIECTULUI:

- Implicarea părinților în activitățile educative;
- Educarea simțului estetic;
- dezvoltarea dragostei pentru literatură,muzică,desen;
- dezvoltarea imaginației creatoare;
- dezvoltarea sensibilității artistice, a dragostei pentru frumos.

ARGUMENT:

“ Copilul se minunează : Eu îl conduc să caute frumosul”

(Georges Grinda – “Pour l'enfant”)

Pornind de la ideea că esența educației estetice constă în dezvoltarea capacității elevilor de a simți, înțelege și crea frumosul, mi-am concentrat atenția asupra unei modalități prin care să ilustrez cum ar putea fi informați și formați, din punct de vedere estetic,elevii de clasa a III-a. Soluția găsită a fost inițierea și implementarea proiectului “ Toamna în orașul meu”. Aspectul m-a interesat nu doar pentru importanța esteticului în devenirea ființei umane, ci și pentru că educația estetică se află în strânsă relație cu celelalte laturi ale educației integrale, influențându-se reciproc și contribuind la realizarea idealului educațional: formarea unei personalități autonome și creatoare.

Prin modul în care am conceput organizarea, desfășurarea și realizarea activităților, am dorit să atrag atenția elevilor și părinților asupra frumosului din artă, natură și societate și să creez condiții ca aceștia să-l simtă și să-l contemple.

Abordând disciplinele specifice artei (literatura, educația muzicală, educația plastică) atât în cadrul formalului, nonformalului cât și al informalului mi-am propus ca elevii să înțeleagă și să creeze frumosul pentru a putea folosi adecvat , mai târziu, valorile estetice.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- să observe mediul înconjurător, schimbările din natură în anotimpul toamna;
- să realizeze lucrări plastice, ilustrând frumusețile toamnei
- să conceapă colaje cu frunze și petale,boabe si semințe;
- să compună texte si poezii despre toamnă;
- să amenajeze o expoziție cu lucrările realizate;
- să participe cu interes la toate activitățile, alături de părinți.

RESURSE:

a) umane:- elevi;

- învățătoarea;
- părințiielevilor.

b) temporale:- durata proiectului: 5 zile (4.XI - 8. XI. 2019).

c) financiare: - autofinanțare;

d) materiale: - informaționale: cărți, imagini tematice,albume
- auxiliare:instrumente de lucru

ORGANIZAREA PROIECTULUI:

ACTIVITATEA NR. 1

“ Avenit toamna și-n orașul meu!”

- Vizitarea împrejurimilor orașului;
- Observarea schimbărilor din natură

Locul desfășurării: Împrejurimile școlii și ale orașului Techirghiol

Data: 4.XI.2019

Participanți: elevii clasei a III-a C, părinții acestora, învățătoarea

ACTIVITATEA NR. 2

**„Toamna și-a făcut sălaș
Și-n frumosul meu oraș.”**

- Recitări de poezii ;
- Selectarea unor creații ale marilor scriitori români ;
- Învățarea unor cântece adecvate anotimpului ;
- Creații literare în versuri și/ sau în proză .

Locul desfășurării: Sala de clasă

Data: 5.XI.2019

Participanți: elevii clasei a III-a C, părinții acestora , învățătoarea

Techirghiol Toamna
Bătrân , multicolor ,
Trăiește , cânta , încânta , Stropește , țese , pictează,
Are povestea în lacul albastru .
Trăinicie .

Papuc Sebastian

Aurie, arămie,

Cu culorile se joacă.

Armonie.

Bălău Sebastian

ACTIVITATEA NR. 3

**„De la toamnă adunate
Și la toată lumea date.”**

- Colaje cu frunze și petale
- Lucrări cu boabe de porumb și alte semințe;

Locul desfășurării:Sala de clasă

Data: 6.XI.2019

Participanți:elevii clasei a III-a C, părinții acestora , învățătoarea

ACTI
VITA
TEA

NR. 4

„În clasa noastră ca o floare, Toamna-i cântec și culoare.”

- Lucrări plastice în tehnicile cunoscute;
- Audiții muzicale;

Locul desfășurării:Sala de clasă

Data: 7.XI.2019

Participanți:elevii clasei a III-a C, părinții acestora , învățătoarea

ACTIVITATEA NR. 5

„Dăm toamnei roade bogate De mâini dibace lucrate”

- Amenajarea expoziției cu lucrările realizate ;
- Concurs : “ Cea mai reușită lucrare” ;
- Înmânarea diplomelor.
- Locul desfășurării:Sala de clasă
- Data: 8.XI.2019

- Participanți: elevii clasei a III-a C, părinții acestora, învățătoarea

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- Organizarea unei expoziții cu lucrările realizate;
- Realizarea unui C.D. care să cuprindă fotografiile efectuate în timpul derulării activităților și lucrările realizate de elevi.

DISEMINARE:

- Prezentarea proiectului precum și experiența pozitivă dobândită vor fi cunoscute de către cadrele didactice din școală dar și de către alte persoane doritoare.

În Techirghiol este toamnă!

În Techirghiol este toamnă!
 Totu-i aur și rugină!
 A pictat această doamnă,
 A orașului grădină.

Și-a țesut covor de frunze,
 Și cu degete de vânt,
 A pus bronz, a pus aramă
 Și la urmă... și argint.

Sus, a pus plumbul, domol
 Ca să plângă norii grei
 Peste lacul cu nămol,
 Pe-ale parcului alei...

Va mai sta puțin și-apoi,
 Va pleca frumoasa doamnă.
 Până-atunci, vom spune noi:
 „În Techirghiol este toamnă!”

Prof. învă. primar Ionela Bucur

Limbaajul la intrarea copilului în colectivitate-necesitatea colaborării între școală și familie în scopul identificării problemelor

Prof. înv. primar Gicuța-Lenuța Caragață
Prof. înv. primar Trezi Aneta
Școala Gimnazială "Ion Băncilă" Brăila

În momentul integrării copilului în mediul școlar, apar o serie de probleme, care presupun o strânsă colaborare între grădiniță/școală și familie. Printre prioritățile cadrelor didactice, la intrarea copilului în colectivitate, se află **Identificarea handicapurilor de limbaj**¹, acestea având deosebită importanță, deoarece au o frecvență relativ mare, influențând negativ randamentul școlar și, în general, integrarea în colectiv. Dezvoltarea normală a limbajului infantil, trebuie să constituie o preocupare permanentă a părinților și a cadrelor didactice, fiind vorba atât de aspectul formal, exterior, al limbajului scris și oral, cât și de latura de conținut. Într-o bună măsură, corectitudinea și expresivitatea limbajului depind de capacitățile intelectuale ale copilului, iar cultivarea limbajului poate să influențeze pozitiv capacitățile sale intelectuale.

Limbaajul copiilor nu se dezvoltă totdeauna normal, datorită unor diverse cauze. Paleta tulburărilor de vorbire este variată și foarte complexă, atât în privința formelor de manifestare, cât și sub aspectul gravității, precum și al consecințelor lor pentru dezvoltarea psihică, intelectuală a copiilor. Un prim pas în direcția tratamentului psihopedagogic adecvat îl constituie stabilirea unui diagnostic corespunzător, iar tratamentul trebuie efectuat de cadre specializate, cu toate că uneori, unele tulburări mai ușoare de limbaj pot fi tratate eficient și de către educatoare sau învățători. Pentru a se putea integra și a progresa în colectivitate acei copii cu deficiențe de limbaj, este necesar ca educatoarele și învățătorii să le acorde un sprijin suplimentar și să comunice permanent cu părinții, referitor la integrarea acestora. Deoarece copiii cu defecte de vorbire întâmpină, de regulă, mari greutăți în învățarea citit-scrisului, este necesar să se ia măsuri speciale de îndreptare a limbajului acestora, printr-o strânsă colaborare cu familia.

Tulburările pot să afecteze diferite comportamente ale activității verbale (externe și interne). Exprimarea orală poate avea o varietate de abateri de la o normă (în sferile ritmului verbal, fonației, articulației). Unele afectează însăși baza sistemului verbal, altele neafectând structura fundamentală a acestuia.

“Alterarea pronunției, conduce la diverse defecte ale acesteia, denumite după sunetele afectate:

- **sigmatismul** (pronunțarea defectuoasă a siflantelor **s , z , t** și sibilantelor **ș , j , s , g**);
- **rotacismul** (alterarea sunetului **r**);
- **lambdacismul**(pronunțarea incorectă a sunetului **l**), etc.

Atunci când pronunția incorectă se manifestă prin înlocuirea unui sunet cu altul, pronunțat relativ corect, atunci avem de-a face cu diverse variante ale **paralaliei**:

¹Golu, P., Zlate M., Verza E.- *Psihologia copilului*, E.D.P., București, 1998, p.187

- parasigmatismul – s este înlocuit cu t : “cată” în loc de “casă”;
- pararotacismul – r este înlocuit cu l : “blad” în loc de “brad”;
- paralambdacismul – l este înlocuit cu u sau v. ”²

Un alt defect specific îl constituie nazalizarea (rinolalia)³, ca efect al participării anormale a funcției rezonatoare a cavității nazale, manifestându-se prin alterarea timbrului vocii și a articulării diferitelor sunete.

Destul de frecvente și foarte variate sunt defectele de articulație, printre acestea impunându-se dislalia⁴ (pelticia), sub diverse forme. Aceasta rezidă în pronunția incorectă a unor sunete. Ea poate fi de proveniență funcțională sau organică.

- Pelticia sau dislalia funcțională apare ca rezultat al neglijării de către părinți sau cadre didactice a laturii fonetice a vorbirii copilului, în perioada preșcolară, sau prin imitația pronunției incorecte a celor din jur.
- Pelticia organică este cauzată de anumite tulburări ale auzului fonematic sau de anumite anomalii ale conformației aparatului verbal periferic (dantura, palatul, maxilarele, limba).

În cazul unei inervații incorecte a organelor verbale, ca rezultat al lezării unor centri din creier, apare dizartria, un defect verbal mai grav și mai greu de corectat (prin măsuri logopedice speciale).

O categorie aparte de defecte vizează ritmul și tempoul vorbirii. Dintre acestea cea mai gravă este bâlbâiala⁵, caracterizându-se prin :

- a) prin repetarea convulsivă a unor sunete, silabe (**a-a-a-ca-să, me-me-me-re**) ;
- b) prin blocarea convulsivă, bruscă, a pronunțării unor sunete sau silabe, fie la

începutul fie în mijlocul cuvintelor și frazelor (**m...mere , c...casă**).

Bâlbâiala poate avea drept cauze: supraîncărcarea generală și în special verbală, traumele psihice sau poate să apară prin imitație, sub influența vorbirii convulsive a altor persoane și, de obicei, se asociază cu o serie de stări psihice negative: izolarea, irascibilitatea, timiditatea, închiderea în sine a copilului. Un copil care se bâlbâie devine conștient de defectul său și se jenează față de ceilalți, evită să vorbească sau vorbește șoptit.

Cele mai grave și mai complexe forme de tulburare a limbajului sunt cazurile de mutitate și de asemenea surdomutitate. Absența auzului sau pierderea timpurie a acestuia împiedică dezvoltarea normală, spontană, a limbajului verbal. Mutitatea are rășfrângeri negative asupra relațiilor de comunicare cu cei din jur și, totodată, asupra capacităților cognitive; dezvoltarea întregii personalități a copilului are de suferit.

“Mutismul electiv sau voluntar, apare mai frecvent la copiii hipersensibili ”⁶, are un efect trecător și face parte din categoria reacțiilor nevrotice, fiind o tulburare similară în aparență, dar diferită ca natură, caracterizându-se prin suspendarea totală sau parțială a comunicării orale cu cei din jur, în urma unei traume psihice. Acesta apare mai frecvent la copiii temători, neîncrezători în forțele lor, timizi, uneori putând să apară din cauza unei atitudini necorespunzătoare a cadrelor didactice (exigență prea mare, duritate,

²<http://www.referatele.com/referate/psihologie/online6/Particularitati-la-varsta-scolara-mica-referatele-com.php>

³ Idem

⁴ Golu, P., Zlate M., Verza E.- *Psihologia copilului*, E.D.P., București, 1998, p.187

⁵ Ibidem, p.188

⁶ Ibidem, p.189

neînțelegere), acesta manifestându-se numai la școală sau la lecțiile unui cadru didactic, în timp ce, în alte împrejurări, comunicarea verbală a copilului să fie relativ normală.

Identificarea acestor probleme și tratarea acestora în mod corespunzător, printr-o strânsă colaborare grădiniță/școală-familie, conduce la dezvoltarea capacității de comunicare, la creșterea încrederii în sine a copiilor, la integrarea mai ușoară în colectivitate și, ulterior, în societate a acestora.

BIBLIOGRAFIE:

- Golu, P., Zlate M., Verza E.- *Psihologia copilului*, E.D.P., București, 1998
- <http://www.referatele.com/referate/psihologie/online6/Particularitati-la-varsta-scolara-mica-referatele-com.php>

Modalități de implicare a părinților în viața elevilor (III)

**Prof. învă. primar Constantin Georgeta
Liceul Teoretic Constantin Angelescu, Ianca**

Prima zi din viață, prima zi în grădiniță, prima zi la școală sunt evenimente pe care părinții și în unele cazuri, copiii le țin minte. Ele sunt de multe ori înregistrate în “documente oficiale de suflet” – fotografiile.

Primul contact mai lung cu mediul social este acela din grădiniță cu colegii și cu educatoarea. Este locul unde își va petrece jumătate de zi, alături de alți copii și de o persoană adultă. În primii ani de viață formarea copilului se realizează mai ales sub influența părinților. Ei sunt primii agenți de modelare a copilului. Mai târziu crește rolul celor apropiați ca vârstă: colegii de grupă de la grădiniță, colegii de clasă, copiii din vecinătatea locuinței, prietenii. Deoarece, în orice împrejurare cei din jur supun copilul unui adevărat examen privind comportamentul, de la cele mai mici vârste asupra copilului acționează două tipuri de influențe: unele neintenționate, spontane și altele intenționate reprezentând educația propriu-zisă.

Atunci când copilul vine la grădiniță, respectiv la școală, pentru el există mai multe necunoscute, dar și pentru părinții lor. Părinții pot avea multe întrebări despre programul din grădiniță. De aceea nu trebuie să-i înlăturăm pe părinți deoarece copilul pe care îl educăm este copilul lor. Dreptul părinților este de a lua parte la activitățile copiilor.

Familia este pentru copil primul grup în care exersează comportamentele sociale și se descoperă pe sine, este instituția cea mai stabilă, responsabilă de păstrarea și dezvoltarea tradițiilor culturale.

Vârsta preșcolară este, fără îndoială, temelia educativă a întregii vieți. Datorită vârstei mici, educația preșcolară capătă caracter specific. Această perioadă, ca îngrijire și educație, formează temelia întregii vieți de mai târziu.

Asiurarea unui parteneriat real între aceștia, implicarea tuturor în realizarea unei unități de cerințe va duce implicit la o educație corectă a copiilor, la evitarea erorilor în educație și la soluționarea problemelor care apar.

Mai târziu, debutul în școală este temător, iar în acest moment este începutul parteneriatului dintre școală și familie. Pentru ca perioada de acomodare să fie ușoară și scurtă, părinții sau alți membri ai familiei sunt încurajați să discute cu învățătoarea clasei, până copilul se adaptează noilor cerințe – puțin diferite de cele de la grădiniță.

Parteneriatul școlii cu familia implică informarea teoretică a părinților în problemele de psihopedagogie școlară mică. Învățătoarea poate avea discuții personale sau colective cu aceștia, dezbătând diverse teme: “Cum ne jucăm cu copiii noștri”, “Cum putem contribui la dezvoltarea limbajului copiilor”, “Care sunt problemele copilului singur la părinți”. Se pot ține lectorate cu părinții și ședințe pe diferite teme în cadrul cărora sunt invitați specialiști (medici, logopezi, psihologi).

Școala trebuie să organizeze cu familia un parteneriat educational. Mijloacele aflate la îndemana educatoarelor pentru a-i determina pe părinți să fie parteneri activi în educația copiilor sunt:

- ședințele cu părinții;

- acțiuni comune părinți și copii;
- vizite la domiciliul copiilor;
- discuțiile zilnice cu părinții sau atunci când evenimentele le solicită.

O altă modalitate de a implica părinții în activitățile școlare se realizează prin întâlniri programate, la care pot participa și rudele care doresc să se implice în educarea copilului. Aceste întâlniri se pot realiza sub forma unui program: filme, prezentări, jocuri de rol. În urma discuțiilor pe o anumită temă părinții pot învăța unii de la alții cum să găsească soluții la problemele reale cu care se pot confruna în familie la un moment dat. Pentru învățătoare este o modalitate de a afla multe lucruri despre ei și copii lor, despre modul lor de viață acasă.

Temele alese în cadrul lectoratelor pot fi stabilite de către învățătoare, în urma celor constatate sau pot fi alese la propunerile părinților.

Este necesară încurajarea participării „taților” la astfel de activități, deoarece sunt familii unde acesta este considerată „treaba femeilor”. Se poate proiecta o întâlnire numai „pentru tati” și o alta numai „pentru mame”. În timpul acestor activități se pot prezenta activități desfășurate la școală pentru ca părinții să le continue acasă. Părinții pot fi învățați să se joace jocuri diferite cu copii lor, dar și cum să îi ajute la teme sau diferite proiecte.

La sfârșitul activității părinții pot completa diverse chestionare. Întâlnirile se pot concretiza în fișe de observație pe care învățătoarea le poate completa, pentru fiecare copil.

Părinții sunt partenerii și colaboratorii învățătoarelor în educație și nu specialiști. Putem elabora materiale sub formă de pliante, mici anunțuri, fluturași pentru părinți conținând informații despre nivelul cunoștințelor și deprinderilor copilului la diferite vârste. Părerea părinților este importantă, dar noi stabilim ceea ce trebuie să știe copilul când termină ciclul primar.

Părinții pot da o mână de ajutor efectiv în școală. Trebuie să utilizăm aptitudinile deosebite ale părinților. Dacă un părinte este muzician, putem să-l implicăm în activități prin realizarea unui moment deosebit pe parcursul zilei.

O atmosferă deschisă și prietenoasă va duce la respectarea deosebirilor culturale și etnice, dar va preveni și abandonul școlar. O legătură deosebită între învățătoare și părinți va duce la o relație deosebită între copii și aceasta.

Părinții sunt principalii colaboratori și parteneri ai școlii în ceea ce privește educația moral-civică a micilor școlari. Experiența pedagogică demonstrează că reușita integrării sociale depinde în mare măsură de calitatea formării grupului de elevi, a relațiilor dintre ei și a modului în care se supune grupului (respectă munca colegilor care sunt de serviciu zilnic la clasă, să nu strice lucrurile din jur, lucrările colective pe care le realizează).

Participarea părinților la unele activități (șezători, vizite, excursii, activități comune, lecții deschise, expoziții ale copiilor) și chiar implicarea acestora în organizarea, desfășurarea lor le vor permite o mai bună cunoaștere a particularităților propriilor copii, a dificultăților pe care aceștia le întâmpină în activități.

Implicarea părinților în activitățile școlare ale copiilor pot merge și până la implicarea lor în activitățile extrașcolare de organizare a unor serbări cu teme folclorice, dar și prezentarea unor obiceiuri specifice anumitor zone geografice din România.

Un părinte se poate considera împlinit atunci când, împreună cu școala, reușește să educe copilul astfel încât el să aprecieze munca, să fie util în societate.

Dialogul dintre familie și învățătoare este benefic, fie că se desfășoară cu fiecare familie separat, fie că se desfășoară în cadrul ședințelor cu părinții, el contribuie la desfășurarea în bune condiții a procesului instructiv-educativ pentru că:

- modul de viață al familiei este modul în viață al copilului;
- familia este modelul pe care copilul îl imită;
- comunicarea intrafamilială sprijină dezvoltarea psihofizică a copilului și formarea personalității;
- ședințele cu părinții și dialogul individual educatoare-părinte contribuie la formarea viitorului adult.

Parteneriatul școală-familie, acțiunile comune desfășurate, continuarea muncii învățătoarei de către părinți, implicarea acestora în acțiunile organizate în școală, transformarea unor deprinderi în obișnuințe, de această colaborare, beneficiar este copilul care treptat prin modul de comportare va scoate în evidență rezultatele acestui parteneriat.

Activitatea cu părinții, ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din școală, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respectul de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Parteneriatul școală-familie se referă la construirea unor relații pozitive între familie și școală, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor atunci când aceștia văd învățătoarea sfătuindu-se cu părinții.

Prin toate activitățile realizate în școală urmărim să-i facem pe elevi să deosebească binele de rău, să știe ce se cuvine și ce nu se cuvine să facă, să fie toleranți atât cu ei, cât și cu cei din jur. De la simple cunoștințe și fapte de viață să-i determinăm pe copii să aibă atitudini personale participative, să-i învățăm că nu pot să trăiască singuri, ci numai împreună cu ceilalți.

Bibliografie:

- Dăncilă Eduard și Dăncilă Ioan – 2003, Noi și copilul nostru ne pregătim pentru școala, Editura Edid
- Dumitrana Magdalena – 1998, Didactica Prescolară, Ed. V&I Integral București
- Moisin Anton – 2001, Arta educării copiilor și adolescenților în familie și școală, E.D.P. București

Modalități de implicare a părinților în viața elevilor (IV)

Prof. învăț. primar Dumitru Simona
Școala Gimnazială” Ecaterina Teodoroiu” Brăila

Este esențial ca legătura dintre părinte și școală să aibă la bază încrederea reciprocă. Pentru a realiza un parteneriat eficient cu părinții, cadrele didactice responsabile trebuie să urmărească să învețe de la părinți despre copiii acestora și să ofere părinților informațiile și resursele necesare în vederea eficientizării procesului educațional. Instrumente de comunicare cu familia pe parcursul anului școlar: programarea întâlnirilor cu părinții, consultații cu părinții, chestionar pentru părinți. De asemenea, pentru a stimula implicarea părinților în procesul de monitorizare a educației elevilor, se pot organiza seri ale părinților sau zile de evaluare care implică atât cadrele didactice, cât și părinții și elevii, și în cadrul cărora au loc discuții despre progresul elevilor și se stabilesc obiectivele de urmat.

Modalități prin care părinții pot fi implicați în mod efectiv în viața școlară a copilului lor:

1. Rapoarte scrise către părinți- constituie o modalitate importantă de comunicare cu părinții, oferind acestora informații specifice cu privire la progresul copiilor și indicând domeniile în care aceștia au nevoie de sprijin suplimentar.

2. Carnetul de mesaje- poate fi un instrument folosit zilnic pentru a transmite informația de la cadrul didactic responsabil către părinți și viceversa. Poate fi utilizat pentru a transmite informații cu privire la: teme; evenimente speciale organizate de școală; lucruri bune pe care le-a făcut copilul; preocupări sau întrebări. Cadrul didactic responsabil și părintele ar trebui să semneze paginile, pentru a semnala că au citit mesajele.

3. Participarea la evenimentele școlare- Părinții asistă la serbări școlare, piese de teatru sau alte evenimente similare.

4. Voluntari pentru activitățile din școală- Părinții vin la școală să ajute, de exemplu să-i ajute pe copii să citească, să ajute în timpul orelor de curs, să amenajeze clasa etc.

5. Servicii pentru comunitate -Școlile își pot extinde serviciile (asigurând săli sau alte facilități sau suplimentând orele de activitate) pentru grupuri provenind din comunitate, organizând activități comunitare sau facilitând servicii sociale în parteneriat cu ONG-uri și/sau instituții.

MODALITĂȚI DE CUNOAȘTERE RECIPROCĂ

A. Întâlnirile/ședințele cu părinții unei clase- sunt prilejuri pentru a informa părinții referitor la modul cum se comportă copilul lor cu ceilalți copii și progresele pe care le înregistrează acesta în timpul activităților. Tot la aceste întâlniri, cadrul didactic responsabil află de la părinți despre problemele cu care aceștia se confruntă și, de cele mai multe ori, le oferă soluții sau le găsesc împreună. Așadar, dialogul dintre cadrul didactic responsabil și părinți este foarte necesar. De exemplu, dacă se constată că mulți copii vin oboșiți la școală, cadrul didactic sugerează părinților să-și culce copiii mai

devreme seara, sau să petreacă mai puțin timp la televizor sau calculator. La rândul lor, părinții sunt informați, de către cadrul didactic responsabil, că la școală copiii beneficiază de un program rațional, echilibrat, alternând activitățile comune cu cele opționale, cele statice cu cele dinamice, timp în care copilul are posibilitatea să asimileze cunoștințe și deprinderi noi și, în același timp, să se destindă. Putem constata că unii părinți sunt prea indulgenți cu copilul lor, nu respectă un program zilnic necesar copilului, nu îi cer acestuia să respecte normele de comportare civilizată în familie, pe stradă, la teatru, în excursie etc. Din acest motiv, acesta ajunge să se comporte la fel și la școală: nu salută, perturbă activitățile – vorbind neîntrebat, este neastâmpărat, agresiv, folosește cuvinte auzite în familie. Dialogul cadru didactic responsabil-părinte se poate organiza fie individual, prin consultații cu fiecare familie, fie în ședințele organizate cu părinții; partenerii în educația copilului se informează reciproc, ceea ce contribuie atât la buna desfășurare a procesului educațional din școală, cât și la o bună educație în familie. Dialogul deschis, bazat pe încredere reciprocă, necesită timp pentru a fi clădit. Unii părinți, care au avut experiențe negative în cursul propriilor ani de școală, se pot simți intimidați de prezența unor cadre didactice. Alții, care au fost învățați că un cadru didactic responsabil „știe cum e mai bine”, nu pun la îndoială în nici un fel acțiunile acestuia. Este posibil ca și cadrul didactic responsabil, la rândul său, să fi avut experiențe negative cu unii părinți, care au încercat să-i dea lecții despre cum să-și facă meseria. Aceste atitudini sau sentimente pot obstrucționa o bună comunicare. Talentul și tactul pedagogic al cadrului didactic responsabil este indispensabil dialogului deschis. Când dăm explicații despre activitățile din școală și/sau despre problemele ce pot apărea, este mai bine să o facem în termeni care sunt pe înțelesul părinților, precum și să dăm acestora ocazia de a pune întrebări.

B. Activități practice și educative -Părinții pot fi invitați să participe la excursii, vizite, serbări, aniversări. Aceștia pot fi implicați nu doar în organizarea acestor evenimente, dar pot veni și cu sugestii, propuneri de teme și activități. Aceste evenimente reprezintă oportunități de a asigura o cât mai bună coerență între valorile și practicile educaționale promovate de școală și familie. Fără stabilirea unui sistem unitar de cerințe, colaborarea dintre cei doi factori educaționali va rămâne fără rezultatele scontate. De asemenea, pot fi organizate expoziții cu vânzare de obiecte. Aceste obiecte se pot realiza în cadrul activităților de educație plastică și practică (lucrări din plastilină, desene, picturi, lucrări cu materiale din natură, colaje). La expoziție pot participa părinți și alte rude ale copiilor. Din suma provenită din vânzarea acestor obiecte se pot cumpăra materiale și echipamente necesare dotării clasei.

C. Instrumente de culegere a datelor semnificative despre copil

a. Vizitarea școlii de către părinți -Pentru a ajuta familiile să se simtă binevenite în sala de clasă este nevoie de mai mult decât de o simplă notiță scrisă sau de o invitație. Este bine ca asemenea vizite să aibă loc periodic, și nu doar atunci când apar anumite evenimente în activitatea de învățare a copilului sau în comportamentul acestuia. Trebuie să-i ajutăm pe părinți să știe mai multe despre ce este util în dezvoltarea copiilor. Coerența și continuitatea influențelor educaționale din școală și de acasă asigură o dezvoltare sănătoasă a copilului. Crearea unei atmosfere de încredere reciprocă necesită respect reciproc, care apare în timp. Promovarea participării familiei reprezintă o componentă esențială în educația copiilor, prezentând o serie de avantaje deloc de neglijat.

b. Participarea părinților la activitățile clasei reprezintă un prilej de cunoaștere, dar și un mod de familiarizare cu programul clasei, cu materialele didactice și mijloacele necesare desfășurării activităților, cu conținutul și metodele didactice, cu modul de comunicare și abordare a situațiilor problematice. Relația părinte-cadru didactic responsabil contribuie la constituirea unor relații pozitive între familie și școală, la o coerență a practicilor educaționale și a cerințelor referitoare la copil. Astfel, părinții devin parteneri în educație, valorificând informațiile cu privire la scopul programului educativ la care participă copilul lor, cunoscând progresele făcute de copil și identificând modalitățile optime prin care ar trebui sprijinit acesta.

c. Comunicarea cu familia -În pedagogia tradițională, această temă e tratată sub denumirea de „colaborare dintre școală și familie”. În prezent, dimensiunile acestei relații sunt mai cuprinzătoare, datorită extinderii conceptului de colaborare către comunicare prin cooperare, și mai nou, prin conceptul de parteneriat, care le cuprinde pe toate și în plus, exprimă o abordare pozitivă și democratică a relațiilor educative, în sensul implicării active și valorizării experienței și statutului fiecărui actor, în egală măsură. Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și de acțiune, având în vedere interesul copilului. Rolul cadrului didactic responsabil este de a discuta cu părinții, de a stimula comunicarea permanentă cu aceștia, de a informa membrii familiei cu privire la nevoile psihice și motrice ale copiilor, de a-i orienta către cunoașterea activităților din școală și de a obține sprijinul acestora pentru desfășurarea cât mai eficientă a acestor activități.

Strategii de comunicare formală: Întâlniri cu comitetul de părinți. Comitetul de părinți se alege la începutul fiecărui an școlar, în prima ședință cu părinții. Rolul acestuia este de a-i mobiliza pe toți părinții în vederea participării la diferite acțiuni inițiate de către cadrul didactic responsabil la nivelul clasei sau școlii, de a-i angrena în rezolvarea unor probleme social-gospodărești. *Rapoartele periodice* pot prezenta rezultatele obținute în cadrul diverselor proiecte sau acțiuni de tipul: „Festivalul copiilor”, „Colorăm și învățăm!”, „Serbările iernii” etc. Analiza portofoliilor cu lucrări ale copiilor. Părinții pot primi informații despre copii și pot vedea diferite obiecte pe care aceștia le-au realizat în cadrul activităților desfășurate în școală.

Strategii de comunicare informală: Corespondența scrisă cu părinții: Scrisorile reprezintă o modalitate formală de comunicare cu familiile. Acestea se pot trimite ori de câte ori este nevoie. Trimițând acasă o scrisoare prin copil vă asigurați că familia este informată în mod adecvat. Conținutul și tonul scrisorilor poate varia. Cadrul didactic responsabil poate utiliza scrisoarea de înștiințare, pentru a descrie activități și evenimente din școală și pentru a sugera modalități de aprofundare a acestor activități acasă. Scrisorile de înștiințare trebuie să fie scurte și lizibile. Este mai eficient să trimiteți scrisori scurte în mod frecvent, decât scrisori lungi la intervale mai rare. Notițe și observații trimise la domiciliu de cadrul didactic responsabil, incluzând detalii despre activitățile preferate de copil. Scurte mesaje scrise **Avizierul pentru anunțuri** -Avizierele reprezintă o modalitate prin care se comunică informații familiilor într-o manieră informală. Informațiile de pe avizier pot fi adresate direct anumitor părinți. Acestea pot fi: anunțuri ale diverselor întruniri, bilețele cu note despre comportamentul copilului sau alte aspecte importante. Se pot prezenta și informații legate de activitățile petrecute în școală, produse artistice ale copiilor, povestiri despre excursiile făcute sau fotografiile cu membrii familiilor din care provin copiii Alegerea unei „zile a părinților”, când aceștia

sunt pentru câteva ore, copii. Părinții aleg, împreună cu copiii, activitățile pe care le vor desfășura în ziua respectivă. Astfel, ei desenează, modelează, construiesc, realizează colaje etc. La sfârșit, părinții povestesc cum au lucrat împreună cu copiii și ce impresii au. Copiii se simt mândri și fericiți arătând părinților cum se joacă și cum lucrează ei în școală.

Bibliografie:

- Gardner, Howard. (2006). Inteligențe multiple. Noi orizonturi. București: Editura Sigma.
- Marcus, Stroe. (coord.). (1999). Competența didactică (perspectiva psihologică), București: Editura ALL.
- Neacșu, Ioan. (1999). Instruire și învățare. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Păun, Emil. (2001). Școala, abordare sociopedagogică. Iași: Editura Polirom
- Șchiopu, Ursula, Verza, Emil. (1997). Psihologia vârstelor. București: Editura Didactică și Pedagogică

Împreună pentru copil

Prof. înv. primar Frigioiu Anica
Liceul Pedagogic "D. P. Perpessicius" Brăila

1. Factorii mediului familial care influențează adaptarea școlară

Mediul școlar diferă considerabil, prin structura și ambianța, prin funcțiile sale, de mediul familial din care provine școlarul: disciplină, orar, mulți colegi cu status-uri echivalente. Intrarea în școală este precedată de doi/trei ani de grădiniță, timp în care copilul a deprins principalele cerințe ale vieții de grup și ale disciplinei formale.

Familia are menirea de a oferi copilului protecție, afecțiune, modele adecvate de socializare și de integrare socială, dar și dezvoltă condiția de sine, capacitatea de acțiune interpersonală. Ea dirijează dezvoltarea sa intelectuală, afectiv-emoțională și axiologică.

Referindu-ne în această lucrare la mediul familial, dintre factorii acestui mediu am considerat:

- interesul părinților față de școală;
- dorințele părinților în raport cu evoluția școlară a copilului.

Preocuparea părinților pentru pregătirea viitorului școlar demonstrează interesul părinților pentru un început bun al copilului în școală. Datele obținute în urma aplicării unui chestionar pentru părinți, la început de an școlar a evidențiat faptul că cei mai mulți copii au așteptat cu dorință și interes începerea școlii. Mai sunt totuși părinți care, în loc să sădească în sufletul copilului dragoste față de școală, față de cel care-l educă și instruieste, imprimă acestuia frică, teamă.

Alte date cu privire la interesul părinților față de activitatea școlară au fost furnizate de convorbirile cu părinții. Interesul manifestat de părinți pentru această formă de colaborare cu școala a fost indicat de frecvența participării acestora; de apreciat este faptul că nu aceeași părinți erau prezenți de fiecare dată.

Interesele și dorințele părinților privesc mai degrabă rezultatele la disciplinele de învățământ considerate de aceștia "importante" (comunicare în limba română, limba și literatura română, matematică și explorarea mediului, matematică) și nu în aceeași măsură celelalte discipline care concură la formarea personalității copilului.

Convorbirile cu părinții au reliefat faptul că părinții copiilor cu rezultate foarte bune la învățătură și disciplină își susțin dorințele cu preocuparea de a oferi copiilor un mediu corespunzător de învățare și condiții de creștere a independenței sale școlare.

Pornind de la aceste considerente, s-a derulat proiectul educațional „Împreună pentru copii”, proiect început în clasa I.

2. Parteneriatul familie-școală

Pentru început, s-au identificat nevoile specifice părinților:

- informație incompletă sau eronată despre posibilitățile intelectuale ale copilului și a specificului învățării în ciclul primar;
- dorința de a ști cum să-l ajute pe copil la pregătirea temelor;

- dorința de a cunoaște obiectivele educaționale specifice claselor a II-a, apoi a III-a;
- lipsa de experiență și chiar de informație a părinților în legătură cu sprijinul pe care să-l ofere copilului în învățare (majoritatea copiilor fiind copii unici sau primul copil).

Odată clarificate nevoile părinților în raport cu activitatea de învățare desfășurată în școală, am trecut la proiectarea programului stabilind obiectivele activității cu părinții. Primele obiective au fost completate pe parcursul derulării proiectului cu propuneri venite din partea părinților: stabilirea și respectarea programului zilnic al elevului, supravegherea timpului liber, ”propaganda” pedagogică în rândul părinților.

Formele de manifestare a parteneriatului dintre școală și familie în cadrul proiectului au fost:

- vizite reciproce – familie-școală și școală-familie- au avut un caracter permanent;
- consultații pe teme educative desfășurate lunar sau de câte ori a fost nevoie- au abordat aspecte pedagogice și au promovat schimbul de idei în legătură cu procesul de predare-învățare;
- ședințe comune cu părinți și elevi- au fost prilejuri de a căuta împreună căi de rezolvare a unor probleme educaționale, de organizare a unor activități extracurriculare;
- activități extracurriculare comune părinți-elevi-învățător-excursii, vizite la diferite întreprinderi, vizionări de spectacole, vizite la muzee;
- activități demonstrative-”Ziua porților deschise”, săptămânal, timp de o lună, în fiecare semestru al desfășurării proiectului;
- prezentarea de referate-urmate de discuții pe marginea temelor propuse;
- sărbătorirea în comun a unor evenimente din viața elevului sau a școlii;
- activități de atragere de fonduri, sponsorizări-realizarea unor lucrări-felicitări, măștișoare, reviste pe care le-au ”vândut” apoi părinților și nu numai, spectacole(piese de teatru) susținute de copii și punerea în vânzare a unor bilete de intrare(activități în spiritul respectului față de muncă);

Toate aceste activități au fost stabilite și realizate împreună: părinți-învățător.

Evaluarea activităților proiectului s-a făcut lunar, în cadrul întâlnirilor cu părinții. Persoanele implicate în proiect părinți-bunici-copii au fost informate în legătură cu responsabilitățile și sarcinile care le revin în cadrul relațiilor de parteneriat: ei și-au asumat sarcina de a ajuta pe școlari la rezolvarea temelor, sau de a verifica dacă elevii se pregătesc zilnic pentru lecții. Atitudinea interesată față de școală a părinților a fost în cea mai mare parte o constantă, părinții au fost cooperanți sau parțial cooperanți. Lipsa de comunicare, de sinceritate din partea unor părinți a solicitat uneori la maximum tactul pedagogic, răbdarea și perseverența învățătorului și a altor părinți interesați. Evident că părinții mai puțin cooperanți au fost părinții acelor ”copii problemă” caracterizați prin comportament antisocial, imagine de sine negativă, motivație școlară scăzută, incapabili să stabilească relații pozitive cu colegii. O altă categorie de părinți mai puțin cooperanți a fost a celor incapabili de a recunoaște că posibilitățile psiho-intelectuale ale copiilor lor sunt inferioare dorințelor și așteptărilor lor, a celor cu o atitudine severă față de copil și a celor cu o atitudine negativă față de activitatea intelectuală sau față de învățător.

Misiunea primordială a cadrelor didactice este aceea de a forma deprinderi și atitudini, precum și aceea de a promova înțelegerea, prin recunoașterea responsabilă a

diversității nevoilor și trăsăturilor umane. Cadrele didactice trebuie să stăpânească un repertoriu de metode și strategii educaționale și, totodată, să reflecteze critic asupra activității lor. Responsabilitățile lor profesionale se concentrează atât asupra educării elevilor, cât și asupra participării la activități diverse care implică parteneriatul cu părinții și comunitatea. Astfel, cadrele didactice trebuie:

- să cunoască bine elevii și să se dedice activității didactice;
  - să cunoască conținutul predat și să aibă cunoștințele pedagogice necesare;
  - să monitorizeze și să controleze activitățile de învățare a elevilor;
  - să reflecteze sistematic asupra activității lor și să învețe din experiență.
- Cadrele didactice trebuie să acționeze în direcția dezvoltării cunoașterii și înțelegerii

actuale a elevilor și a avansării acestora spre abilități, cunoștințe, concepte și performanțe înalte. Ele îi observă și îi evaluează pe elevi în timpul activităților din clasă. De asemenea au deprinderea de a colecta și interpreta în diverse moduri informațiile și de a evalua stadiul atins de fiecare elev în procesul de învățare și de dezvoltare. Cadrele didactice înțeleg și respectă diversitatea culturală, valorică și cea a contextului familial al elevilor, folosesc membrii și resursele comunității ca resurse de învățare și implică părinții și familia, ca parteneri, în dezvoltarea totală a acestora.

Fiecare moment constituie pentru profesor o oportunitate de a răspunde creativ provocării vieții școlare. Profesorii analizează în profunzime și aplică observații individuale, pentru fiecare elev și mediul acestuia, pentru a-și ghida judecățile și răspunsurile. La fel de important este faptul că stimulează stima de sine a elevilor, motivația, caracterul, responsabilitatea civică, precum și respectul acestora pentru diversitatea individuală, culturală și religioasă. Ei dezvoltă totodată capacitățile analitice și critice ale elevilor.

Cadrele didactice eficiente sunt modele de educație, ilustrează virtuțile pe care vor să le stimuleze la elevi – curiozitate, toleranță, onestitate, dreptate, respect pentru diversitate și aprecierea diferențelor culturale.

Ca să poți deveni un bun specialist, cu preocupări multiple, receptiv față de schimbări și capabil să te adaptezi la situații noi, un om cu inițiativă, un inovator care să înțeleagă sensurile superioare ale vieții umane, trebuie să te cunoști bine. Familiarizarea cu datele noi despre personalitate, cunoașterea științifică de sine prin autoobservare reflexivă, prin activitatea și acțiunile noastre raportate la modelul de personalitate oferit de societatea în care trăim și prin părerile altora despre noi, reprezintă mijloace importante de investigare și modelare a propriei ființe.

Pornind de la aceste considerente și urmărind o mai eficientă relaționare elev-învățător și învățător-părinte, putem aborda tipurile de activități în funcție de eterogenitatea grupurilor participante la activitățile școlare și extrașcolare. Astfel s-au organizat activitățile:

- Simulare de caz tip „roman în roman” - Se stabilește împreună cu elevii dacă, de exemplu, în centrul acțiunii unei opere literare, personajul principal este înlocuit de un elev, care, în calitate de „personaj principal” dorește o nouă turnură a acțiunii. Au fost propuse elevilor personajele Lizuca din „Dumbrava minunată” de Mihail Sadoveanu și băiatul din „Ce băiat” de Octav Pancu-Iași. În discuțiile cu părinții bunicii s-a făcut o analiză pe variantele copiilor.

- Trasarea unei povești cu final la opțiunea elevilor – Împreună cu elevii se alege o acțiune dintr-o operă literară și elevul/elevii schimbă finalul. Ca opere literare au fost propuse poveștile „Capra cu trei iezi” de Ion Creangă și „Cei trei purceluși”, urmate de o analiză cu părinții, pe variante.
- Povești personale – Fiecare din grupul de lucru povestește întâmplări adevărate. „Pretextul” pentru o asemenea activitate a fost o întâlnire comună părinți-copii-învățătoare, în care li s-a propus părinților și copiilor o temă de gospodărie-pregătirea unei salate de fructe și a unor prăjituri simple. În timp ce pregăteau împreună salata, prăjiturile, elevii au fost solicitați să povestească întâmplări adevărate, discutate\analizate apoi cu părinții în cadrul convorbirilor cu părinții. Astfel de activități constituie o oportunitate pentru modelarea atitudinilor favorabile

integrării sociale în spiritul valorilor contemporane: toleranță, umanitarism, implicare civică etc.

Familia este partenerul tradițional al școlii. Ea influențează atitudinea copilului față de activitatea de învățare. Activitatea școlii, a învățătorului nu poate avea rezultate pozitive fără implicarea părinților.

Bibliografie:

Crețu, Elvira, 1999, Psihopedagogie școlară pentru învățământul primar, Editura Aramis, capitolul II - Specificul adaptării copilului la viața școlară

Lazăr, Viorel, Cărășel Aurel, 2007, Psihopedagogia activităților extrașcolare, Editura Arves, capitolul 6 – Sentimentul apartenenței la comunitate

Modalități de implicare a părinților în viața elevilor (V)

Prof. înv. Primar Guță Floarea
Școala Gimnazială „Nicolae Stoleru “
Com. Baia, Jud. Suceava

Motto:

„Eu sunt copilul.
Tu ții în mâinile tale destinul meu.
Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă
voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog ,
acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire!
Educă-mă, te rog, ca să pot fi o
binecuvântare pentru lume! “

(din Child's Apples, Mamie Gepe Cole)

Legătura dintre părinți și școală trebuie să aibă la bază încrederea reciprocă. Dacă cele două medii educaționale – școala și familia – se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură bună integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor și continuând cu identificarea intereselor comune în beneficiul copiilor. Cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței.

Fără sprijinul activ al părinților, școala nu poate realiza obiectivele educaționale stabilite, oricât de competente ar fi cadrele didactice. Părinții trebuie să cunoască, să devină conștienți de influența pe care o exercită prezența lor în viața copilului, să fie convinși că educația dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea actuală va fi diferită de cea din viitor, iar copilul trebuie pregătit corespunzător.

Instrumentele de comunicare cu familia elevilor pe parcursul anului școlar sunt: ședințele cu părinții, consilierea părinților, chestionare pentru părinți. Comitetul de părinți se alege la începutul fiecărui an școlar, în prima ședință cu părinții. Rolul acestuia este de a-i mobiliza pe toți părinții în vederea participării la diferite acțiuni inițiate de către cadrul didactic responsabil la nivelul clasei sau școlii, de a-i antrena în rezolvarea unor probleme social-gospodărești. În urma acestor întâlniri, cadrul didactic va obține informații de la părinți despre copiii acestora, apoi el le va oferi părinților informații necesare eficientizării procesului educațional.

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască:

- obligațiile legale privind educația copilului;
- drepturile de care dispune pentru educația copilului;
- importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului;
- metodele de colaborare cu școala.

Cadrul didactic află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute. Șansele de a influența un copil în mod pozitiv pot fi semnificativ crescute dacă, prin aceste dezbateri, lectorate, activități de consiliere părinții ar dedica câteva ore în plus pentru a afla lucruri noi despre dezvoltarea și comportamentul tipic al copilului.

Se pot organiza diferite activități la care să participe părinții alături de copii, în cadrul cărora vor avea loc discuții despre progresul lor școlar, fiind urmate de stabilirea unor obiective.

Întâlnirile de la ședințele cu părinții este un mod de a informa părinții despre felul în care se comportă copilul lor cu alți copii și progresul pe care îl înregistrează pe parcursul activităților.

Părinții pot primi informații despre copii și pot vedea diferite obiecte pe care aceștia le-au realizat în cadrul activităților desfășurate în școală.

Cadrul didactic află de la părinți problemele cu care aceștia se confruntă, oferă soluții sau le găsesc împreună. Atât părinții cât și cadrul didactic în timpul procesului de învățământ trebuie să intervină în numeroase situații pentru a corecta comportamentul copilului.

Dialogul dintre cadrul didactic și părinți este necesar deoarece le poate sugera un program zilnic al elevilor care vin obosiți de la școală, deoarece la școală ei beneficiază de un program echilibrat, alternând activitățile, timp în care copilul are posibilitatea să asimileze cunoștințe și deprinderi noi și modalitatea de a se destinde. Din aceste discuții deducem că unii părinți sunt prea indulgenți cu copilul lor, nu consideră că este necesar să respecte un program zilnic necesar copilului, nu îi cer acestuia să respecte normele de comportare civilizată în familie, pe stradă, în excursie sau în alte locații. Din acest motiv ne confruntăm cu astfel de situații și la școală: perturbă activitățile- este neastâmpărat, agresiv, vorbește neîntrebat, nu salută, folosește cuvinte auzite în familie. Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul școlii nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii. Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la școală 4 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să ajungă să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

De aceea este necesar ca dialogul cadru didactic- părinte să fie organizat individual pentru a se informa reciproc, contribuind la desfășurarea procesului educațional în bune condiții cât și la o educație aleasă în familie.

Dialogul bazat pe încredere reciprocă este necesar și necesită timp pentru a fi clădit. Unii părinți nu pun la îndoială acțiunile cadrului didactic deoarece ei sesizează că procedează cum este mai bine pentru copiii lor, pe când alți părinți care au avut experiențe neplăcute din anii petrecuți în școală se simt intimidati în prezența lor sau încearcă să dea lecții despre cum să-și facă meseria. Aceste atitudini sau sentimente pot obstructiona o bună comunicare.

De aceea este necesar să vorbim în termeni care sunt pe înțelesul părinților despre activitățile și problemele ce pot apărea în școală, lăsându-le ocazia de a ne pune întrebări.

Tactul și talentul pedagogic al cadrului didactic responsabil este indispensabil dialogului deschis către părinți.

Cadrele didactice pot invita părinții să participe la serbări, aniversări, excursii, vizite. Ei pot veni cu sugestii, dar și să facă propuneri de teme și activități, nu doar să fie implicați în organizarea acestor evenimente.

Evenimentele acestea reprezintă oportunități în asigurarea coerenței între valorile și practicile educaționale promovate de școală și familie. Stabilirea unui sistem unitar de cerințe va spori rezultatele utile colaborării dintre cei doi factori educaționali.

Participarea părinților la activitățile clasei reprezintă un prilej de cunoaștere, dar și un mod de familiarizare cu programul clasei, cu materialele didactice și mijloacele necesare desfășurării activităților, cu conținutul și metodele didactice, cu modul de comunicare și abordare a situațiilor problematice.

Am organizat împreună cu părinții o expoziție cu vânzare de obiecte, cu ocazia aniversării Zilei școlii - 6 decembrie în cadrul unui proiect derulat în școala noastră. Aceste obiecte le-am realizat împreună cu părinții și copiii în cadrul activităților de arte vizuale și abilități practice (borcane cu surprize). Părinții au ales, împreună cu copiii, activitatea pe care au desfășurat-o în ziua respectivă. Astfel, ei au desfășurat activitatea propusă lucrând individual și în echipă. La sfârșit, părinții au povestit cum au lucrat împreună cu, copiii și ce impresii au. Copiii s-au simțit mândri și fericiți arătând părinților cum se joacă și cum lucrează ei în școală.

La această expoziție au participat părinții, dar și alte rude ale copiilor. Din suma provenită din vânzarea acestor obiecte s-au cumpărat la nivelul școlii produse alimentare pentru familiile nevoiașe, un mic ajutor în prag de sărbători.

Asemenea vizite trebuie să aibă loc periodic, nu doar atunci când apar anumite evenimente în activitatea de învățare a copilului sau în comportamentul acestuia. Trebuie să-i informăm pe părinți să știe mai multe despre ce este util în dezvoltarea copiilor. O dezvoltare sănătoasă a copilului o asigură coerența și continuitatea influențelor educaționale din școală și de acasă.

Crearea unei atmosfere de încredere reciprocă necesită respect reciproc, care apare în timp. O componentă esențială în educația copiilor o reprezintă promovarea participării familiei prezentând o serie de avantaje deloc de neglijat.

Relația dintre părinte și cadru didactic contribuie la constituirea unor relații pozitive între familie și școală, la o coerență a practicilor educaționale și a cerințelor referitoare la copil.

În acest mod, părinții devin parteneri în educație, valorificând informațiile cu privire la scopul programului educativ la care participă copilul lor, cunoscând progresele făcute de copil și identificând modalitățile optime prin care ar trebui sprijinit acesta.

Dimensiunile acestei relații dintre școală și familie sunt mai cuprinzătoare, datorită extinderii conceptului de colaborare către comunicare prin cooperare, și mai nou, prin conceptul de parteneriat, exprimă o abordare pozitivă și democratică a relațiilor educative, în sensul implicării active și valorizării experienței și statutului fiecărui actor, în egală măsură.

Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și de acțiune, având în vedere interesul copilului. Rolul cadrului

didactic este de a discuta cu părinții, de a stimula comunicarea permanentă cu aceștia, de a informa membrii familiei cu privire la nevoile psihice și motrice ale copiilor, de a-i orienta către cunoașterea activităților din școală și de a obține sprijinul acestora pentru desfășurarea cât mai eficientă a acestor activități.

Așadar e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor.

O modalitate prin care se comunică informații familiilor într-o manieră informală o reprezintă avizierele. Informațiile de pe avizier pot fi adresate direct părinților. Acestea pot fi: anunțuri ale diverselor întruniri sau alte aspecte importante. Se pot prezenta și informații legate de activitățile petrecute în școală, produse artistice ale copiilor sau fotografii făcute în timpul excursiilor sau diferitelor activități.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLIOGRAFIE :

1. Cerghit, Ioan, Neacșu, Ioan, Negreț Dobridor Ioan, 2001 , „*Prelegeri pedagogice*”, Editura Polirom, Iași;
2. Neacșu, Ioan. ,1999, *Instruire și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
3. Nica, I, Țopa, L., 1974, *Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
4. Robu, Maria, 2008, „*Empatia în educație*”, Didactica Publishing House, București.

Modalități de implicare a părinților în viața elevilor (VI)

Prof.Lupescu Gianina-Elena
Liceul Teoretic "Emil Racoviță"
Techirghiol, Constanța

Trăim într-o societate în care ritmul rapid de desfășurare a evenimentelor determină o schimbare permanentă a realității. De multe ori simțim nevoia să găsim o bază solidă la care să ne raportăm, pe care să ne regăsim liniștea și pe care să ne putem bucura de un moment de răgaz. În educație, această bază poate fi reprezentată de stabilirea unor relații solide între toți factorii implicați în educație: școala, familia și comunitatea.

Comunicarea eficientă este piatra de temelie a educației. Ea este una dintre caracteristicile obligatorii pentru a deveni director de școală/profesor /educator eficient și de succes. O serie de studii de cercetare arată că implicarea părinților în activitățile de învățare ale copiilor influențează în mod pozitiv performanțele și motivația acestora de a învăța (Epstein, 1992).

Angajarea părinților într-o relație pozitivă și autentică cu școala presupune implicare motivată, nu doar o simplă participare. Atunci când părinții asistă la serbarea copiilor vorbim de participare, iar atunci când aceștia contribuie cu mici idei la realizarea decorului sau creează modalități de premiere și se implică în organizarea evenimentului, vorbim de angajare. Parteneriatul școală-familie nu se produce instantaneu, ci presupune un lung drum, la finalul căruia familia și școala câștigă.

Principiile care stau la baza construirii unei relații de colaborare școală-părinți sunt:

- Încrederea

Încrederea reciprocă în relația cu părinții se construiește cu argumente fără a depăși limitele asumate reciproc.

- Respectul pentru părinți

Valorile, abilitățile, interesele părinților vor fi evidențiate în mod necondiționat, fără a încălca regulile de comunicare stabilite de comun acord.

- Comunicare eficientă
- Confidențialitatea

Este necesar consimțământul parintelui pentru înregistrarea activităților sau postarea pe diferite site-uri a pozelor cu copiii sau părinții din timpul activităților desfășurate.

- Egalitatea șanselor

Indiferent de statutul social, etnie, religie, educație, convingeri politice, este necesar să se creeze un climat nondiscriminativ, în care părinții să simtă că snt tratați cu obiectivitate.

Modalitățile prin care părinții pot fi implicați, în mod efectiv, în viața școlară a copilului lor sunt:

1. *Rapoarte scrise către părinți*- constituie o modalitate importantă de comunicare cu părinții, oferind acestora informații specifice cu privire la progresul copiilor și indicând domeniile în care aceștia au nevoie de sprijin suplimentar.

2. *Carnetul de mesaje*- poate fi un instrument folosit zilnic pentru a transmite informația de la cadrul didactic responsabil către părinți și viceversa. Poate fi utilizat pentru a transmite informații cu privire la: teme, evenimente speciale organizate de școală, lucruri bune pe care le-a făcut copilul; preocupări sau întrebări. Cadrul didactic responsabil și părintele ar trebui să semneze paginile, pentru a semnala că au citit mesajele.

3. *Participarea la evenimentele școlare*

Părinții asistă sau chiar participă la serbări și concerte școlare, piese de teatru sau alte evenimente similare.

Părinții elevilor de clasa I cântând colinde pentru copiii lor, decembrie 2019

4. *Voluntari pentru activitățile din școală*

Părinții vin la școală să ajute, de exemplu să-i ajute pe copii să citească, să ajute în timpul orelor de curs, să amenajeze sala.

MODALITĂȚI DE CUNOAȘTERE RECIPROCĂ

A. *Întâlnirile/sedințele cu părinții unei clase*- sunt prilejuri pentru a informa părinții referitor la modul cum se comportă copilul lor cu ceilalți copii și progresele pe care le înregistrează acesta în timpul activităților. Tot la aceste întâlniri, cadrul didactic responsabil află de la părinți despre problemele cu care aceștia se confruntă și, de cele mai multe ori, le oferă soluții sau le găsesc împreună. Așadar, dialogul dintre cadrul didactic responsabil și părinți este foarte necesar. De exemplu, dacă se constată că mulți copii vin obosiți la școală, cadrul didactic responsabil sugerează părinților să-și culce copiii mai devreme seara, sau să petreacă mai puțin timp la televizor sau calculator.

La rândul lor, părinții sunt informați, de către cadrul didactic responsabil, că la școală copiii beneficiază de un program rațional, echilibrat, alternând activitățile comune cu cele opționale, cele statice cu cele dinamice, timp în care copilul are posibilitatea să asimileze cunoștințe și deprinderi noi și, în același timp, să se destindă. Putem constata că unii părinți sunt prea indulgenți cu copilul lor, nu respectă un program zilnic necesar copilului, nu îi cer acestuia să respecte normele de comportare civilizată în familie, pe stradă, la teatru, în excursie etc. Din acest motiv, acesta ajunge să se comporte la fel și la școală: nu salută, perturbă activitățile –vorbind neîntrebat, este neastâmpărat, agresiv, folosește cuvinte auzite în familie.

Dialogul cadru didactic responsabil-părinte se poate organiza fie individual, prin consultații cu fiecare familie, fie în ședințele organizate cu părinții; partenerii în educația copilului se informează reciproc, ceea ce contribuie atât la buna desfășurare a procesului educațional din școală, cât și la o bună educație în familie. Dialogul deschis, bazat pe încredere reciprocă, necesită timp pentru a fi clădit. Unii părinți, care au avut experiențe negative în cursul propriilor ani de școală, se pot simți intimidați de prezența unor cadre didactice. Alții, care au fost învățați că un cadru didactic responsabil „știe cum e mai bine”, nu pun la îndoială în nici un fel acțiunile acestuia. Este posibil ca și cadrul didactic responsabil, la rândul său, să fi avut experiențe negative cu unii părinți, care au încercat să-i dea lecții despre cum să-și facă meseria. Aceste atitudini sau sentimente pot obstrucționa o bună comunicare.

B. Activități practice și educative

Părinții pot fi invitați să participe la excursii, vizite, serbări, aniversări. Aceștia pot fi implicați nu doar în organizarea acestor evenimente, dar pot veni și cu sugestii, propuneri de teme și activități. Aceste evenimente reprezintă oportunități de a asigura o cât mai bună coerență între valorile și practicile educaționale promovate de școală și familie. De asemenea, pot fi organizate expoziții cu vânzare de obiecte. Aceste obiecte se pot realiza în cadrul activităților de educație plastică și practică (lucrări din plastilină, desene, picturi, lucrări cu materiale din natură, colaje). La expoziție pot participa părinți și alte rude ale copiilor. Din suma provenită din vânzarea acestor obiecte se pot cumpăra materiale și echipamente necesare dotării clasei.

”Un dar pentru fiecare!”- ”Sporul casei”-activitate realizată împreună cu părinții

C. Instrumente de culegere a datelor semnificative despre copil

a. Vizitarea școlii de către părinți

Pentru a ajuta familiile să se simtă binevenite în sala de clasă este nevoie de mai mult decât de o simplă notiță scrisă sau de o invitație. Este bine ca asemenea vizite să aibă loc periodic, și nu doar atunci când apar anumite evenimente în activitatea de învățare a copilului sau în comportamentul acestuia.

b. Participarea părinților la activitățile clasei reprezintă un prilej de cunoaștere, dar și un mod de familiarizare cu programul clasei, cu materialele didactice și mijloacele necesare desfășurării activităților, cu conținutul și metodele didactice, cu modul de comunicare și abordare a situațiilor problematice. Relația părinte-cadru didactic responsabil contribuie la constituirea unor relații pozitive între familie și școală, la o coerență a practicilor educaționale și a cerințelor referitoare la copil. Astfel, părinții devin parteneri în educație, valorificând informațiile cu privire la scopul programului educativ la care participă copilul lor, cunoscând progresele făcute de copil și identificând modalitățile optime prin care ar trebui sprijinit acesta.

c. Comunicarea cu familia

În pedagogia tradițională, această temă e tratată sub denumirea de „colaborare dintre școală și familie”. În prezent, dimensiunile acestei relații sunt mai cuprinzătoare, datorită extinderii conceptului de colaborare către comunicare prin cooperare, și mai nou, prin conceptul de parteneriat, care le cuprinde pe toate. Aceasta exprimă o abordare pozitivă și democratică a relațiilor educative, în sensul implicării active și valorizării experienței și statutului fiecărui actor, în egală măsură.

Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și de acțiune, având în vedere interesul copilului. Rolul cadrului didactic responsabil este de a discuta cu părinții, de a stimula comunicarea permanentă cu aceștia, de a informa membrii familiei cu privire la nevoile psihice și motrice ale copiilor, de a-i orienta către cunoașterea activităților din școală și de a obține sprijinul acestora pentru desfășurarea cât mai eficientă a acestor activități.

BIBLIOGRAFIE

Gardner, Howard. (2006). *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*. București: Editura Sigma.

Marcus, Stroe. (coord.). (1999). *Competența didactică (perspectiva psihologică)*, București, Editura ALL.

Neacșu, Ioan. (1999). *Instruire și învățare*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Păun, Emil. (2001). *Școala, abordare sociopedagogică*. Iași: Editura Polirom..

Șchiopu, Ursula, Verza, Emil. (1997). *Psihologia vârstelor*. București: Editura Didactică și Pedagogică

Modalități de implicare a părinților în viața elevilor (VII)

Prof. înv. prim. Lupescu Maria
Liceul Teoretic "Emil Racoviță"
Techirghiol, Constanța

Este binecunoscut optimul motivațional pe care-l au părinții pentru proprii copii. Fiecare părinte își dorește ca fiul/fiica să-l depășească atât din punct de vedere material, cât și din punct de vedere profesional. Deseori auzim expresiile "...dacă eu nu am avut, copilul meu merită totul...", "...că eu nu am reușit, el trebuie să reușească..." sau "...are de toate, el trebuie doar să învețe!". Din păcate există și părinți care au rămas în trecutul întunecat, al copilăriei lor și repetă ceea ce părinții lor le spuneau "...ehee, doar n-o ajunge ministru!"

În cele mai multe cazuri, părinții au crescut în condiții cu totul diferite față de cele în care în care trăiesc azi, copiii lor. Cei mai mulți se străduiesc să ofere copiilor lor, condiții cel puțin decente de viață. Mulți sunt și copiii, nevinovați, care trăiesc o copilărie lipsită de bucuria și inocența vârstei.

De-a lungul celor treizeci și șase de ani petrecuți printre micii școlari am avut prilejul să observ nenumărate tipuri de părinți.

Mai mult decât atât am experimentat "meseria" de părinte și vrând, nevrând fac o analiză retrospectivă a acțiunilor mele.

În prezent există foarte multe informații și sfaturi de parenting, pe care mulți părinți le accesează și le aplică. Colaborarea dintre școală și familie este tot mai strânsă. Părinții sunt consiliați de către învățători, diriginți sau de către psihologul școlii. Se realizează multe activități școlare și extracurriculare comune. Cu toate acestea există foarte mulți elevi cu probleme emoționale sau de comportament. Stilul permisiv al unora dintre părinți conduce la apariția unor generații de copii fragili, care cred că li se cuvine totul și cărora observațiile sau limitele impuse le pot crea mari probleme.

Așa cum se spune "cei șapte ani de acasă" sunt atât de importanți, deși în acest interval, orice copil pășește într-un spațiu educațional, pe care dacă-l frecventează, are toate șansele să aibă un început de succes.

Fără rețele de socializare, fără internet, fără studii de specialitate, bunicii sau părinții noștri ne-au învățat pe noi câteva lucruri esențiale, cum ar fi: salutul, hărnicia, bunul simț, responsabilizarea, "la cote" adecvate.

Exemplul personal rămâne un mijloc important de educație – "așa a văzut în casă!" Și așa cum se știe, copiii sunt oglinda familiei, cel puțin la vârstele mici. Oricât de mult vor interveni ulterior mediile educaționale formale și nonformale în viața adolescenților, tinerilor, o parte a valorilor cultivate se va păstra.

Există foarte multe puncte de vedere despre modalitățile de reușită în creșterea și educarea copiilor. Unii părinți susțin că este foarte importantă comunicarea cu tinerele vlăstare, fiind adepții unei presupuse prietenii cu aceștia. Alții, foarte mulți, cred că părintele trebuie să-și înțeleagă și să-și respecte copiii, impunând totuși limite necesare.

Demonstrarea cu măsură a afectivității, petrecerea unui timp suficient cu copilul, asigurarea unui climat favorabil în familie, par a fi unele dintre modalitățile de bună creștere și educare a unui copil.

Sigur că fiecare părinte aplică un stil propriu de educație adecvat structurii personalității sale, indiferent de sfaturile sau exemplele primite.

Din multitudinea de modalități de implicare a părinților în viața **copilului de vârstă școlară mică**, exceptând preocupările pentru asigurarea resurselor existențiale, pot fi evidențiate câteva:

- asigurarea prezenței copilului la anumite evenimente din viața familiei (zile onomastice, excursii, vizite la rude, bunici, serbări, concursuri ale fraților mai mari...)
- socializarea copilului prin intermediul plimbărilor, drumețiilor, excursiilor;
- joaca și jocurile, cu toți membrii familiei, acasă, în parc, la plajă;
- lectura pentru copil și lectura ca exemplu, pentru acesta;
- responsabilizarea copilului, de la cea mai fragedă vârstă;
- argumentarea hotărârilor luate de către adult;
- încurajarea exprimării părerilor proprii copilului;
- respectarea promisiunii făcute copilului;
- analiza cu obiectivitate a rezultatelor obținute de către copil;
- reprezentarea acestuia la ședințele cu părinții, la activități școlare și extrașcolare;
- acordarea corectă a unui ajutor la efectuarea temelor, la realizarea unor proiecte;
- supravegherea "din umbră" a acțiunilor copilului;
- explorarea disponibilităților copilului și valorificarea judicioasă a acestora;
- manifestarea unui optimism și pozitivism în relația cu copilul ...etc.

Părinții foarte ocupați din zilele noastre petrec puțin timp împreună cu propriii copii, iar educarea acestora este încredințată în mare măsură, unor persoane străine sau este neglijată, în cele mai nefericite cazuri.

Unii dintre aceștia doresc să compenseze timpul petrecut separați de copii, aleg soluții optime și documentându-se, reușesc o ameliorare a relației părinte-copil.

Voi atașa câteva imagini grăitoare despre parteneriatul părinți-copii-educatori, din activitatea mea.

Conform unei idei preluată de pe o rețea de socializare, orice părinte ar trebui să respecte zilnic așa numita Regulă a lui 10:

"De 10 ori îmi îmbrățișez copilul
10 minute îi povestesc despre mine
10 minute îl ascult fără să-l întrerup
De 10 ori râd împreună cu el
10 minute citim ceva împreună
De 10 ori îi spun că-l iubesc !"

Modalități de implicare a părinților în viața elevilor (VIII)

prof. înv. primar Mihăilă Irina
prof. înv. primar Popoiag Anca
Colegiul Național Pedagogic "Spiru Haret, Buzău

Parteneriatul școală – familie - comunitate este văzut ca un tip de „relație prin intermediul căreia personalul școlii realizează un parteneriat cu familia și alți membri ai comunității pentru a-i ajuta pe copii să aibă succes la școală”.

Modalități prin care părinții pot fi implicați în mod efectiv în viața școlară a copilului lor:

1. Rapoarte scrise către părinți- constituie o modalitate importantă de comunicare cu părinții, oferind acestora informații specifice cu privire la progresul copiilor și indicând domeniile în care aceștia au nevoie de sprijin suplimentar.
2. Cărnul de mesaje- poate fi un instrument folosit zilnic pentru a transmite informația de la cadrul didactic responsabil către părinți și viceversa. Poate fi utilizat pentru a transmite informații cu privire la: teme; evenimente speciale organizate de școală; lucruri bune pe care le-a făcut copilul; preocupări sau întrebări. Cărnul didactic responsabil și părințele ar trebui să semneze paginile, pentru a semnala că au citit mesajele.
3. Participarea la evenimentele școlare - părinții asistă la serbări și concerte școlare, piese de teatru sau alte evenimente similare.
4. Voluntari pentru activitățile din școală.

Indiferent dacă părinții și profesorii comunică sau nu direct, ei comunică prin intermediul elevului, putând să modifice mesajele și să modeleze raporturile dintre părinți și profesori.

Succesul copilului este influențat atât de stilul parental, stilul educativ al familiei, cât și de raportul dintre stilul familiei și stilul școlii.

Reușita școlară depinde de un stil parental caracterizat printr-o combinație flexibilă de afecțiune și susținere parentală (încurajări, sfaturi, recompense) a activității școlare, pe de o parte, control și exigență în evaluarea acestei activități, pe de altă parte. Este recunoscută legătura dintre dezvoltarea cognitivă și reușita școlii. Dezvoltarea cognitivă este influențată de nivelul coeziunii familiale, în special acordul/dezacordul între părinți în legătură cu problemele legate de copil. În general, au dificultăți în dezvoltarea cognitivă copiii care trăiesc într-un mediu familial caracterizat prin dezacord rezultat de obicei dintr-o atitudine superprotectoare a mamei (nivel înalt de afecțiune, nivel scăzut de exigență față de performanțele copilului, control continuu și substituirea activității personale a copilului) și a atitudinii autoritare a tatălui (nivel înalt de exigență, nivel scăzut al afecțiunii exprimate). Atribuirea succesului se asociază cu stabilitatea practicilor și rolurile parentale, cu atitudinile sistematice ale mamei de responsabilizare a copilului, cu deschiderea precoce a acestuia către câmpul cognitiv și cu un joc subtil între presiunea afectivă, încurajarea autonomiei și control parental de tip "autorizat" - sistematic, îmbinat cu nivel înalt al suportului parental. Copiii care nu-și atribuie succesul sau eșecul sunt educați în familii în care presiunile scad odată cu înaintarea lor în vârstă, rolurile parentale și practicile educative sunt instabile. Reușita școlară se asociază cu

atitudinea încurajatoare a părintelui, dublată de formularea unor norme clare și ferme de conduită în interiorul și în afara familiei; de supraveghere a orarului și a contactelor cu colegii, prietenii, de dialog continuu între părinți și copii.

Factori care favorizează comunicarea:

- transmiterea informațiilor de către învățător/ diriginte într-o formă accesibilă părinților ;
- evitarea analizării critice sau blamării părintelui;
- mediul ambiant de discuție să fie plăcut;
- capacitatea învățătorului de a mobiliza părinții să comunice și să le asculte problemele
- evitarea subiectelor care privesc elevii problemă, se fac discuții individuale cu aceștia;
- rezolvarea problemelor copiilor, implicarea în găsirea unor soluții ;
- sprijinirea, încurajarea părinților pentru a schimba atitudinea negativă a elevului.

Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale.

În alternativa Step by Step, având în vedere că elevii își desfășoară activitatea pe parcursul celor opt ore, implicarea părinților este foarte importantă. Săptămânal părinții vin la școală și citesc elevilor povești, ajută la confecționarea materialelor didactice, la așezarea fișelor în mape, participă la activitățile extrașcolare, organizează petreceri pentru sărbătorii lunii.

Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om. Ora de dezvoltare personală este cea în care ne putem apleca asupra acestei laturi. În această oră se urmărește valorificarea abilităților de interrelaționare, de asumare a responsabilității, de descoperire a propriilor aspirații spre formarea școlară și profesională. Se accentuează azi ideea de a sprijini părinții și nu de a-i substitui.

Se identifică tot mai clar ideea unor intervenții asupra familiei și deci, în primul rând, asupra părinților pentru a-i ajuta, forma și susține în sarcinile lor educative .

Bibliografie:

Gardner, Howard. (2006). Inteligențe multiple. Noi orizonturi. București: Editura Sigma.

Marcus, Stroe. (coord.). (1999). Competența didactică (perspectiva psihologică), București:

Editura ALL.

Neacșu, Ioan. (1999). Instruire și învățare. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Păun, Emil. (2001). Școala, abordare sociopedagogică. Iași: Editura Polirom..

Colaborarea școală-familie în sprijinirea copiilor cu cerințe educative speciale

prof.înv.primar Moise Carmen
Școala Gimnazială “Ion Creangă” Brăila
prof.înv.primar Pantazi Camelia
Liceul Tehnologic „Anghel Saligny” Brăila

Educația este recunoscută ca fiind unul din drepturile fundamentale ale omului și a fost inclusă în Convenția Națiunilor Unite asupra Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități. Mișcările organizațiilor și persoanelor cu dizabilități de la sfârșitul anilor '60 au declanșat modificarea atitudinii societății (inclusiv la nivel legislativ) față de persoanele cu nevoi educative speciale (C.E.S.) în direcția depășirii statutului de „Celălalt” inferior și încadrarea acestora într-o categorie a diversității umane .

Ca ființă socială, omul este dependent de ceilalți oameni. Această dependență înseamnă, de fapt, ajutor, posibilitatea de a comunica și coopera. Acest lucru dă naștere la sentimentul de apartenență și solidaritate umană, precum și la sentimentul de securitate al individului.

Din categoria copiilor cu cerințe educative speciale fac parte atât copiii cu deficiențe propriu-zise, la care, cerințele speciale sunt multiple, inclusiv educative, cât și copiii fără deficiențe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigențele școlii.

Persoanele cu deficiențe au aceleași drepturi fundamentale ca și ceilalți cetățeni de aceeași vârstă, fără discriminare pe motive de sex, limbă, religie, opinii politice, origine națională sau socială, stare financiară sau orice altă caracteristică a persoanei în cauză sau a familiei sale. Fiecare copil prezintă trăsături individuale și de relație cu mediul, trăsături care necesită o evaluare și o abordare personalizată. Copiii cu nevoi speciale au și ei aceleași trebuințe în creștere și dezvoltare. Acești copii au în același timp și anumite necesități, particulare, specifice, individualizate. Ei sunt diferiți din punct de vedere al temperamentului, motivațiilor, capacității chiar dacă prezintă același tip de deficiență. Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilități. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor.

Un obiectiv important al școlii inclusive îl reprezintă sprijinul acordat pentru menținerea în familie a copiilor cu CES. De aceea, se pune problema respectării principiului normalizării ce se referă la condițiile de mediu și viață, la eliminarea separării copiilor cu CES și la acceptarea lor alături de ceilalți copii. Educația incluzivă are ca principiu fundamental un învățământ pentru toți, împreună cu toți care constituie o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/incluziune, fiind o educație care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor fără discriminare. În acest sens, integrarea educativă vizează formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică.

Relația școlii cu părinții copiilor cu cerințe educative speciale este necesară și benefică, ea furnizând informațional specificul dizabilității copilului precum și date

despre contextul de dezvoltare al acestuia. Părinții informează școala despre factorii de influență negativă care ar trebui evitați, (fobii, neplăceri, atitudini care determină inhibarea/izolarea). Angajarea și responsabilizarea familiei în educația copiilor este fundamentală pentru reușita participării la programul instructiv-educativ al școlii. La orice copil, în special la copii cu dizabilități, gradul de interes și de colaborare al părinților cu școala este cel mai adesea, proporțional cu rezultatul obținut de aceștia. De aceea, putem afirma că familia este primul educator și are cel mai mare potențial de modelare. În cadrul unei familii echilibrate copilul cu deficiență are drepturi și obligații egale. El trebuie să aibă relații de reciprocitate și de egalitate cu frații și cu surorile sale, să se simtă « ca toată lumea », să se regăsească pe același plan afectiv cu frații și surorile sale. Dacă se simte egal în familie, el va ajunge să se simtă egal și în societate. El nu trebuie să monopolizeze dragostea părinților, chiar dacă are nevoie de o atenție și de o îngrijire suplimentară. În acest context copilul se dezvoltă în armonie cu cei din anturajul său, care-i acceptă dificultățile. Practic, familia joacă rolul unui laborator în care copilului i se oferă oportunitatea de a-și găsi locul și de a se obișnui cu situația în care se află.

Școala are rolul de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă față greutăților cu care aceștia se confruntă. Educația părinților și consilierea acestora au un rol important în integrarea copiilor cu C.E.S. Abordarea incluzivă susține că școlile au responsabilitatea de a-i ajuta pe elevi să depășească barierele în calea învățării, că cei mai buni profesori sunt aceia care au abilitățile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reușească acest lucru.

Fiecare cadru didactic pus în ipostaza de a avea în colectivitatea sa un copil cu cerințe educative speciale, acționează în urma unei reflecții îndelungate. Cadrul didactic trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în clasă în scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile în funcție de necesitățile lor. Clasa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândul lor un coleg cu dizabilități. Sensibilizarea se face prin stimulare: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficiențe (motorii, vizuale, auditive), ceea ce determină copiii să înțeleagă mai bine situația celor ce au dizabilități și prin povestiri, texte literare, prin discuții, vizitarea unor persoane cu deficiențe. Stilul de predare trebuie să fie cât mai aproape de stilul de învățare pentru ca un volum mai mare de informații să fie acumulat în aceeași perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învățare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să știm cum învață copilul dar și ce este necesar să fie învățat. De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor și colegilor fiind nevoie să primească în activitatea școlară conținuturi și sarcini simplificate.

Cadrul didactic crează un climat afectiv pozitiv, stimulează încrederea în sine și motivația de învățare, încurajează sprijinul și cooperarea din partea colegilor, încurajează creșterea autonomiei personale, folosește frecvent sistemul de recompense, laude, încurajări, astfel încât de fiecare dată să fie evidențiat cel mai mic progres.

Într-o abordare incluzivă, toți copiii trebuie considerați la fel de importanți, fiecare să-i fie valorificate calitățile, pornind de la premise că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Copiii cu cerințe educative nu sunt speciali în sine, ei având nevoie doar de o abordare personalizată în ceea ce privește demersurile pe care le întreprindem în educația lor.

Predarea la elevii cu nevoi speciale solicită aceleași strategii și practici ca și predarea la orice alt tip de clasă. Cu alte cuvinte, o bună metodă de predare în general va fi o bună metodă de predare și pentru elevii cu nevoi speciale. Toți elevii au dreptul să aștepte de la învățământ cele mai bune și eficiente metode, iar elevii cu CES nu trebuie să fie exceptați. Pentru aceștia din urmă, elaborăm P.I.P. Planurile de Intervenție Personalizate se elaborează conform cerințelor educative speciale ale elevilor. Se bazează pe o strategie de învățare în pași mici cu obiectivele cât mai precise, măsurabile, realiste, temporal delimitate și aprobate de părinte, școală și elev.

Una din formele de manifestare a copilului este jocul. În mod obișnuit o asemenea activitate este izvorâtă din nevoia de acțiune, de mișcare a copilului, o modalitate de a-și valorifica potențialul, de a-și consuma energia, sau de a se distra, un mod plăcut de a utiliza timpul și nu numai.

Jocul reprezintă ansamblu de acțiuni și operațiuni care urmăresc obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală și fizică a copilului. Elementul de joc imprimă acestuia un caracter mai viu, mai atrăgător, aduce varietate și o stare mai bună, dispoziție funcțională, de veselie, de bucurie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei, plictiselii și a oboselii.

Atunci când jocul este utilizat în procesul de învățământ, el dobândește funcții psihopedagogice speciale, asigurând participarea activă a elevului la lecții sporind interesul de cunoaștere față de conținutul lecției. Știm că jocul didactic prezintă o metodă de învățare în care predomină acțiunea didactică stimulativă. Această acțiune valorifică la nivelul instrucției finalitățile adaptive de tip recreativ proprii activității umane, în general, în anumite momente ale evoluției sale ontogenice, în mod special. Prin joc copilul capătă informații despre lumea în care trăiește, intra în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în spațiu și timp.

Psihologia jocului evidențiază importanța activării acestei metode mai ales la copiii cu CES. Analiza sa permite cadrului didactic valorificarea principalelor 5 direcții de dezvoltare orientate astfel: de la grupe mici la grupe tot mai numeroase, de la grupe instabile la grupe tot mai stabile, de la jocuri fără subiect la jocuri cu subiect, de la șirul de episoade nelegate între ele spre jocuri cu subiect și cu desfășurare sistematică, de la reflectarea vieții personale și a ambianței apropiate la reflectarea evenimentelor vieții școlare. Această activitate dinamizează acțiunea didactică prin intermediul motivațiilor ludice care sunt subordonate scopului activității de predare-învățare dar și de evaluare. Modalitățile de realizare angajează următoarele criterii pedagogice de clasificare a jocurilor didactice:

- după obiective prioritare (senzoriale, jocuri de observare, de dezvoltare a limbajului, de stimulare a cunoașterii interactive);
- după forma de exprimare (jocuri simbolice de orientare, de sensibilizare, jocuri conceptuale, ghicitori, jocuri de cuvinte încrucișate);
- după conținutul instruirii (jocuri matematice; jocuri muzicale, sportive, literare/lingvistice);
- după sursele folosite (jocuri materiale, jocuri orale, pe baza de întrebări, pe baza de fișe individuale, pe calculator);
- după regulile instruite (jocuri cu reguli transmise prin tradiție, cu reguli inventate, spontane și protocolare);

✎ după competențele psihologice stimulate (jocuri de mișcare, de observație, de imaginație, de atenție, de memorie, de gândire, de limbaj și de creație).

Folosirea jocului didactic ca activitate de completare cu întreaga clasă aduce variație în procesul de instruire a copiilor cu CES, făcându-l mai activ.

Pentru transmiterea cunoștințelor jocul didactic s-a dovedit a fi cea mai eficientă și antrenantă metodă. Mișcarea, întrecerea, surpriza, regulile, sarcinile jocului le-au creat stări emoționale, le-au întreținut interesul pe tot parcursul activității.

La Comunicare în limba română, pentru învățarea literelor alfabetului, jocurile didactice „La magazinul de litere”, „Trenul literelor”, „Trenul silabelor”, „Jocul silabelor duble”, „Ce lipsește”-jocuri pentru însușirea sunetelor și literelor, cât și la aplicarea noțiunilor însușite.

În cadrul jocului „La magazinul de litere”, copiii sunt puși în situația de a „cumpăra” litere și a forma cuvinte. Fiecare elev poate efectua cumpărături pentru două cuvinte, în funcție de jetoanele primite. Vanzătorul, „elevul expert în litere” reține literele care nu se potrivesc și încurajează o altă căutare. Elevul cumpărător se corectează și alege alte litere, cele potrivite. Este felicitat și invitat să mai vină „la cumpărături”. Elevul compune cuvântul dat orientându-se după jetonul pe care îl are.

La Matematică și explorarea mediului, jucându-se cu cifrele, copilul cu CES participă activ la cerințe însușindu-și corect cifrele și numerația în centrul 0–31. Exemple de jocuri didactice : „Unește cifrele și spune ce obții!”, „Calculăm și colorăm!”, „Cel mai bun matematician”, „Trăistuța fermecată”, „Spune-mi ce-ai greșit?”, „Ghici, ghici!”, „Stop!”, „Numără și desenează”, „Câți porumbei?”. Detaliem jocul „Stop!”.

La dezvoltare personală, prin joc putem facilita integrarea copiilor în colectiv. Jocul „Plicul cu fapte bune” are ca obiectiv valorizarea faptelor prosoziale, creșterea încrederii în sine, evidențierea calităților personale. Elevii sunt îndemnați să realizeze un desen, în care vor prezenta fapta bună realizată de ei. Fiecare elev își prezintă desenul și povestește fapta ilustrată. După efectuarea sarcinilor de lucru, fiecare elev va primi câte un plic personalizat. Elevii sunt îndemnați să ilustreze faptele bune și să le adauge în propriul plic. La clasele a III-a–a IV-a putem cere ca desenele să fie însoțite de scurte compuneri.

Prin joc, copiii cu CES pot ajunge la descoperire de adevăruri, își pot antrena capacitatea lor de acțiune creativă, pentru că strategiile jocului, sunt în fond strategii euristice, în care se manifestă istețimea, spontaneitatea, inventivitatea, răbdarea, îndrăzneala.

Jocurile didactice devin metode de instruire în cazul în care ele capătă o organizare și se succed în ordinea cunoașterii și învățării. În acest caz, intenția principală a jocului nu este divertismentul, rezultat din încercarea puterilor, ci învățarea care pregătește copilul pentru muncă și viață. Pentru a atinge aceste scopuri, jocurile trebuie să fie interactive, să le evalueze cunoștințele.

Scopul educației prin joc este acela de a forma anumite deprinderi, strategii cognitive, atitudini și comportamente, acestea se formează doar dacă îl punem pe elev să lucreze efectiv; să acționeze, atât pe plan verbal cât și motric.

Jocul didactic poate să constituie un instrument de evaluare, având în vedere faptul că formele stereotipice de evaluare produc anxietate și uneori plictiseală. Jocul didactic are ca efect creșterea dorinței de a învăța a elevului, a interesului și atenției. Acordarea notei la sfârșitul unui joc, fie el în echipă, reprezintă clasarea elevului

cu CES pe o anumită “scară”. Notele acordate fac din elevul cu CES un analizator, realizând treapta pe care o ocupă în “scara” clasei.

Incapacitatea elevului cu CES de a realiza cu succes unele sarcini, frustrarea repetată, rușinea, tind să dezorganizeze personalitatea copilului și duc la apariția unei stări psihice negative de nesiguranță, ezitare, apoi la pierderea respectului de sine și la încrederea în profesor. În cazuri extreme, elevul poate deveni chiar agresiv. Se întâmplă adesea ca elevul frustrat, să fie izolat în grupul de elevi deoarece reactivitatea lui exagerată din cauza frustrării repetate se manifestă, printr-un comportament inadaptat, elevul fiind văzut de colegi ca un tip dificil. De aceea jocul poate fi folosit pentru a diagnostica conflicte psihologice, fiind binecunoscută capacitatea jocului de a deveni simbol al tendințelor, dorințelor sau conflictelor copilului. Formele de joc au menirea să intercepteze tulburările de comportamente ce pot fi declanșate de inhibarea instinctelor, cerută de societate. Terapia prin joc are la bază efectul armonizator, din această cauză, jocul terapeutic a fost numit; ”o pace încheiată cu sine și între ceilalți”. Armonizarea realizată cu ajutorul jocului se manifestă sub forma unei concordanțe subiective între dorință și putință. Datorită acesteia, copilul găsește în joc un răspuns pozitiv la încercările sale mascate de a fi înțeles și o confirmare a sentimentului propriei valori.

Această formă de activitate dezvoltă capacitățile de comunicare și de colaborare, spiritul de inițiativă și de emulație. Fiecărui membru al grupei i se oferă posibilitatea de a-și expune liber părerea, câștigând astfel încrederea în sine, devenind util grupului.

Elevul cu CES își formează anumite deprinderi de comportament, se formează pentru viață. Colectivul de elevi se sudează, prind contur unele sentimente pozitive: respect, ajutorare, sacrificiu, dăruire, împlinire. Astfel, elevii cu deficiențe, învață să accepte părerile colegilor, să contribuie personal la succesul grupului, să se bucure de reușita grupei, să depășească dificultățile întâlnite, să-și asume responsabilitatea, să se integreze colectivului de elevi din care face parte.

Jocul didactic trebuie să ocupe un loc din ce în ce mai bine definit în categoria metodelor și tehnicilor de predare-învățare-evaluare datorită valențelor sale de a dezvolta capacitatea de observare, de analiză și de operare cu operatori logici, de dezvoltare a copilului cu CES.

BIBLIOGRAFIE:

1. Verza Emil, Păun Emil, „Educația integrată a copiilor cu handicap”, București, Ed. Unicef, 1998
2. Popescu Gabriela, Pleșa Ovidiu, „Handicap, retardare, integrare”, București, Ed. Pro Humanita, 1998
3. Vrasmaș Traian, „Învățământ integrat și/sau incluziv”, București, Ed. Aramis, 2001
4. Gherguț Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație*, Iași, Ed. Polirom, 2005
2. Cerghit Ioan, Neacșu Ioan, Pănișoară Ioan Ovidiu, Potolea Dan - *Prelegeri pedagogice*, Iași, Ed. Polirom, 2001

Parteneri esențiali în educație – părinții și școala

Prof. înv. primar Palincaș Natalia
Școala Gimnazială Gherța Mică, Satu Mare

Motto: “Toți oamenii au fost la început copii, dar puțini își mai amintesc”
Antoine de Saint-Exupery

Prima zi din viață, prima zi în grădiniță, prima zi la școală sunt evenimente pe care părinții și, în unele cazuri copiii, le țin minte. Ele sunt de multe ori înregistrate în “documente oficiale de suflet” – fotografiile.

În primii ani de viață formarea copilului se realizează mai ales sub influența părinților. Ei sunt primii agenți de modelare a acestuia. Mai târziu crește rolul celor apropiați ca vârstă: colegii de grupă de la grădiniță, colegii de clasă, copiii din vecinătatea locuinței, prietenii. Deoarece, în orice împrejurare, cei din jur supun copilul unui adevărat examen privind comportamentul, de la cele mai mici vârste asupra copilului acționează două tipuri de influențe: unele neintenționate, spontane și altele intenționate reprezentând educația propriu-zisă.

Factorii de bază care ajută copilul în desăvârșirea propriei educații sunt școala și familia. Funcția educativă a familiei constă în formarea priceperilor, deprinderilor de viață, sentimente. Rolul familiei este important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral și estetic. Școala, alături de familie, influențează, prin condițiile concrete în care se desfășoară procesul de învățământ, personalitatea copilului.

Școala eficientă realizează un parteneriat cu elevul, prin valorizarea și respectarea identității sale cu familia, prin recunoașterea importanței acesteia și atragerea în procesul didactic și cu toate resursele educative ale societății pe care le identifică și le folosește activ. Este nevoie a se dezvolta un nou concept care să întărească schimbarea în relațiile școală-familie. Acest concept este parteneriatul educațional. Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional. Acesta presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali.

Un factor important legat de creșterea implicării părinților în activitățile școlii este comunicarea acestora cu școala și diversele perspective teoretice - și de aici și practice, pe care le presupune comunicarea interumană. De cele mai multe ori, *părinții asteaptă mai mult de la școală și nu fac mai nimic pentru dezvoltarea unei relații mai strânse cu proprii copii. Pentru ei școala este singura responsabilă de educația copiilor. Dezinteresul părinților poate năruți tot efortul pe care profesorii îl depun la orele de curs. Profesorul/ învățătorul / educatorul trebuie să fie interesat să știe mai multe despre situația pe care elevul o are acasă, despre preocupările și modul de viață al acestuia. Fără implicarea și ajutorul părinților, sistemul educativ nu își găsește singur căile prin care își poate îmbunătăți performanța și modul de lucru.*

Părinții pot fi atrași alături de școală prin forme variate de activități extrașcolare, determinându-i să adere la ideea de colaborare activă, acceptând rolul de factor răspunzător în devenirea propriului copil. Deși părinții consideră că ei știu

cea ce este bine pentru că ei aleg, caută și se interesează despre diferite opțiuni, acceptul copilului este cel care îi ajută să se implice și să obțină ceva din ceea ce ei își propun. Părinții care au luat parte la activitățile extrașcolare și-au manifestat interesul și aprobarea față de educația oferită de școală în general.

Ca urmare a activităților desfășurate împreună cu părinții, legătura școlii cu familia se poate îmbunătăți considerabil, părinții simțindu-se utili, prezentând în acest fel un interes mai mare pentru școală. Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă.

O bună colaborare a părinților cu școala poate îmbunătăți procesul de educație. Aceștia pot veni chiar cu idei de realizare a unor activități extrașcolare: excursii, concursuri, programe artistice care fac mai vizibile manifestările elevilor, precum și rezultatul muncii lor. Aceste activități extrașcolare au un impact mare în rândul părinților, care experimentează astfel relații inedite cu copiii lor, fapt care îi poate determina să-și schimbe radical, în mod pozitiv, atitudinea față de școală. Asigurarea unui parteneriat real între școală și familie, implicarea tuturor în realizarea unei unități de cerințe va duce implicit la o educație corectă a copiilor, la evitarea erorilor în educație și la soluționarea problemelor care apar.

Parteneriatul școlii cu familia implică informarea teoretică a părinților în problemele de psihopedagogie școlară de bază. Învățătoarea poate avea discuții personale sau colective cu aceștia, dezbătând diverse teme: "Cum ne jucăm cu copiii noștri", "Cum putem contribui la dezvoltarea limbajului copiilor", "Care sunt problemele copilului singur la părinți", "Cum ne ajutăm copiii să învețe". Se pot ține lectorate cu părinții și ședințe pe diferite teme în cadrul cărora sunt invitați specialiști (medici, logopezi, psihologi).

Părinții pot da o mână de ajutor efectiv în sala de clasă. Trebuie să utilizăm aptitudinile deosebite ale părinților. Dacă un părinte este muzician putem să-l implicăm în activități prin realizarea unui moment deosebit pe parcursul zilei. O atmosferă deschisă și prietenoasă va duce la respectarea deosebirilor culturale și etnice, dar va preveni și abandonul școlar. O legătură deosebită între învățătoare și părinți va duce la o relație deosebită între copii și dascăl. Experiența pedagogică demonstrează că reușita integrării sociale depinde în mare măsură de calitatea formării grupului de copii, a relațiilor dintre ei și a modului în care se supune grupului (respectă munca colegilor care sunt de serviciul zilnic la clasă, să nu strice lucrurile colegului, lucrările colective pe care le realizează).

Participarea părinților la unele activități ale școlii (șezători, vizite, excursii, activități comune, lecții deschise, expoziții ale copiilor) și chiar implicarea acestora în organizarea, desfășurarea lor le vor permite o mai bună cunoaștere a particularităților propriilor copii, a dificultăților pe care aceștia le întâmpină în activități.

O modalitate de a implica părinții în activitățile școlii se realizează și prin întâlniri programate, la care pot participa și rudele care doresc să se implice în educarea copilului. Aceste întâlniri se pot realiza sub forma unui program: filme, prezentări, jocuri de rol. În urma discuțiilor pe o anumită temă părinții pot învăța unii de la alții cum să găsească soluții la problemele reale cu care se pot confruna în familie la un moment dat. Pentru învățătoare este o modalitate de a afla multe lucruri despre ei și copiii lor, despre modul lor de viață acasă. Temele alese în cadrul lectoratelor pot fi stabilite de învățătoare, în urma celor constatate sau pot fi alese la propunerile părinților. Este necesară încurajarea participării „taților” la astfel de activități, deoarece sunt familii unde aceasta este

considerată „treaba femeilor”. Se poate proiecta o întâlnire numai „pentru tati” și o alta numai „pentru mame”. În timpul acestor activități se pot prezenta activități desfășurate la grădiniță pentru ca părinții să le continue acasă. Părinții pot fi învățați să se joace jocuri diferite cu copiii lor, dar și cum să le citească o poveste. La sfârșitul activității părinții pot completa diverse chestionare. Întâlnirile se pot concretiza în fișe de observație pe care învățătoarele le poate completa, pentru fiecare copil.

În urma activităților derulate împreună cu părinții, legătura școlii cu familia se îmbunătățește considerabil, părinții simțindu-se utili, prezentând în acest fel un interes mai mare pentru școală. Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiii li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități.

Dascălul are, prin acest tip de activitate, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viață. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi.

Orice activitate școlară poate deveni extrașcolară prin prelungirea ei într-un context exterior școlii. Părinții sunt puși astfel în fața unei game variate de activități care sunt toate foarte atrăgătoare și tentația de le face loc tuturor este mare. Deși părinții consideră că ei știu ceea ce este bine pentru că ei aleg, caută și se interesează despre diferite opțiuni, acceptul copilului este cel care îi ajută să se implice și să obțină ceva din ceea ce ei își propun. Părinții care iau parte la activitățile extrașcolare își manifestă astfel interesul și aprobarea față de educația oferită de școală.

Pentru creșterea implicării părinților în activitățile școlii apreciem că sunt necesare a fi aplicate constant următoarele exemple de bune practici:

- a. Elaborarea de către fiecare școală a unor programe – numite programe de educare/implicare a părinților în activitatea școlară - care să fie cunoscute de elevi și părinți care să contribuie la creșterea implicării și responsabilizării părinților în activitățile școlare;
- b. Obținerea unei implicări benevole a părinților, de bună voie, care numai astfel poate fi benefică, iar sprijinul acordat este real;
- c. Implicarea părinților în activitățile extrașcolare;
- d. Participarea părinților, alături de copil, la activitatea de învățare de acasă;
- e. Acordarea unei zile libere din partea angajatorilor pentru prezența părinților la ședințele cu părinții sau la întâlnirile cu personalul școlii.

Deși părinții elevilor din instituțiile educaționale situate în zone defavorizate sunt, ca toți părinții extrem de ocupați cu problemele familiale sau profesionale curente, este în interesul lor evident, dar și al tuturor celorlalți actori educaționali și locali care au legătură cu problemele educaționale, să se implice în rezolvarea problemelor educaționale, semnalate de instituția educațională și, împreună cu factorii de conducere ai școlilor în cauză sau ai instituțiilor/autorităților locale să găsească cele mai bune căi și

mijloace pentru a rezolva cu succes toate problemele apărute în domeniul educației incluzive.

Dialogul dintre familie și dascăl este benefic, fie că se desfășoară cu fiecare familie separat, fie că se desfășoară în cadrul ședințelor cu părinții, el contribuie la desfășurarea în bune condiții a procesului instructiv-educativ pentru că:

- modul de viață al familiei este modul în viață al copilului;
- familia este modelul pe care copilul îl imită;
- comunicarea intrafamilială sprijină dezvoltarea psihofizică a copilului și formarea personalității;
- ședințele cu părinții și dialogul individual educatoare-părinte contribuie la formarea viitorului adult.

Un parteneriat familie – școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru. Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv și pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viața, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Parteneriatul școală- familie, acțiunile comune desfășurate, continuarea muncii învățătoarei de către părinți, implicarea acestora în acțiunile organizate în clasă, transformarea unor deprinderi în obișnuințe, de această colaborare are ca beneficiar copilul, care treptat, prin modul de comportare, va scoate în evidență rezultatele acestui parteneriat.

Activitatea cu părinții, ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din școală, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respectul de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Parteneriatul școală-familie se referă la construirea unor relații pozitive între parteneri, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor atunci când aceștia văd învățătoarea sfătuindu-se cu părinții.

Bibliografie:

- Cernea Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în “ Învățământul primar“ nr. 1, București, Editura Discipol, 2000;
- Crăciunescu Nedelea, Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar, în „Învățământul primar“ nr. 2, 3, București, Editura Discipol, 2000;
- Eduard Dancila și Ioan Dancila – Noi și copilul nostru ne pregătim pentru școală, 2003, Editura Edid
- Anton Moisin – Arta educării copiilor și adolescenților în familie și școală, 2001, E.D.P. București
- Magdalena Dumitrana – Didactica Prescolară, 1998, Ed. V&I Integral București

Parteneriatul școală-familie primul pas spre reușita școlară

**Prof.înv.primar Paraschiv Mariana
Școala Gimnaziala "Miron Costin", Galați**

Creșterea implicării părinților în activitățile școlii este o bună practică de care țin seama sau ar trebui să țină seama toate unitățile școlare din învățământul preuniversitar.

Creșterea implicării părinților reprezintă un factor important în dezvoltarea și creșterea copiilor. O bună colaborare a părinților cu școala poate îmbunătăți procesul de educație. Părinții sunt, în general, parteneri activi în desfășurarea unor programe care se desfășoară în cadrul școlii. De asemenea, părinții pot fi atrași alături de școală prin forme variate de activități extrașcolare, determinându-i să adere la ideea de colaborare activă, acceptând rolul de factor răspunzător în devenirea propriului copil.

Orice activitate școlară poate deveni extrașcolară prin prelungirea ei într-un context exterior școlii. Părinții sunt puși astfel în fața unei game variate de activități care sunt toate foarte atrăgătoare și tentația de le face loc tuturor este mare. Deși părinții consideră că ei știu ceea ce este bine, pentru că ei aleg, caută și se interesează despre diferite opțiuni, acceptul copilului este cel care îi ajută să se implice și să obțină ceva din ceea ce ei își propun. Părinții care iau parte la activitățile extrașcolare își manifestă astfel interesul și aprobarea față de educația oferită de școală.

Este esențial ca legătura dintre părinte și școală să aibă la bază încrederea reciprocă. Pentru a realiza un parteneriat eficient cu părinții, cadrele didactice responsabile trebuie să urmărească să învețe de la părinți despre copiii acestora și să ofere părinților informațiile și resursele necesare în vederea eficientizării procesului educațional. Instrumente de comunicare cu familia pe parcursul anului școlar: programarea întâlnirilor cu părinții, consultații cu părinții, chestionar pentru părinți. De asemenea, pentru a stimula implicarea părinților în procesul de monitorizare a educației elevilor, se pot organiza seri ale părinților sau zile de evaluare care implică atât cadrele didactice, cât și părinții și elevii, și în cadrul cărora au loc discuții despre progresul elevilor și se stabilesc obiectivele de urmat.

Activități practice și educative .Părinții pot fi invitați să participe la excursii, vizite, serbări, aniversări. Aceștia pot fi implicați nu doar în organizarea acestor evenimente, dar pot veni și cu sugestii, propuneri de teme și activități. Aceste evenimente reprezintă oportunități de a asigura o cât mai bună coerență între valorile și practicile educaționale promovate de școală și familie. Fără stabilirea unui sistem unitar de cerințe, colaborarea dintre cei doi factori educaționali va rămâne fără rezultatele scontate. ` De asemenea, pot fi organizate expoziții cu vânzare de obiecte. Aceste obiecte se pot realiza în cadrul activităților de educație plastică și practică (lucrări din plastilină, desene, picturi, lucrări cu materiale din natură, colaje). La expoziție pot participa părinți și alte rude ale copiilor.

Din suma provenită din vânzarea acestor obiecte se pot cumpăra materiale și echipamente necesare dotării clasei.

Exista mai multe posibilitati de culegere a datelor semnificative despre copil

a. Vizitarea școlii de către părinți pentru a ajuta familiile să se simtă binevenite în sala de clasă este nevoie de mai mult decât de o simplă notiță scrisă sau de o invitație. Este bine ca asemenea vizite să aibă loc periodic, și nu doar atunci când apar anumite evenimente în activitatea de învățare a copilului sau în comportamentul acestuia. Trebuie să-i ajutăm pe părinți să știe mai multe despre ce este util în dezvoltarea copiilor. Coerența și continuitatea influențelor educaționale din școală și de acasă asigură o dezvoltare sănătoasă a copilului. Crearea unei atmosfere de încredere reciprocă necesită respect reciproc, care apare în timp. Promovarea participării familiei reprezintă o componentă esențială în educația copiilor, prezentând o serie de avantaje deloc de neglijat.

b. Participarea părinților la activitățile clasei reprezintă un prilej de cunoaștere, dar și un mod de familiarizare cu programul clasei, cu materialele didactice și mijloacele necesare desfășurării activităților, cu conținutul și metodele didactice, cu modul de comunicare și abordare a situațiilor problematice. Relația părinte-cadru didactic responsabil contribuie la constituirea unor relații pozitive între familie și școală, la o coerență a practicilor educaționale și a cerințelor referitoare la copil. Astfel, părinții devin parteneri în educație, valorificând informațiile cu privire la scopul programului educativ la care participă copilul lor, cunoscând progresele făcute de copil și identificând modalitățile optime prin care ar trebui sprijinit acesta.

c. Comunicarea cu familia. În pedagogia tradițională, această temă e tratată sub denumirea de „colaborare dintre școală și familie”. În prezent, dimensiunile acestei relații sunt mai cuprinzătoare, datorită extinderii conceptului de colaborare către comunicare prin cooperare, și mai nou, prin conceptul de parteneriat, care le cuprinde pe toate și în plus, exprimă o abordare pozitivă și democratică a relațiilor educative, în sensul implicării active și valorizării experienței și statutului fiecărui actor, în egală măsură. Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și de acțiune, având în vedere interesul copilului. Rolul cadrului didactic responsabil este de a discuta cu părinții, de a stimula comunicarea permanentă cu aceștia, de a informa membrii familiei cu privire la nevoile psihice și motrice ale copiilor, de a-i orienta către cunoașterea activităților din școală și de a obține sprijinul acestora pentru desfășurarea cât mai eficientă a acestor activități. Strategii de comunicare formală: Întâlniri cu comitetul de părinți. Comitetul de părinți se alege la începutul fiecărui an școlar, în prima ședință cu părinții. Rolul acestuia este de a-i mobiliza pe toți părinții în vederea participării la diferite acțiuni inițiate de către cadrul didactic responsabil la nivelul clasei sau școlii, de a-i angrena în rezolvarea unor probleme social-gospodărești.

Părinții pot veni chiar cu idei de realizare a unor activități extrașcolare: excursii, concursuri, programe artistice care fac mai vizibile manifestările elevilor, precum și rezultatul muncii lor. Aceste activități extrașcolare au un impact mare în rândul părinților, care experimentează astfel relații inedite cu copiii lor, fapt care îi poate determina să-și schimbe radical, în mod pozitiv, atitudinea față de școală.

Ca urmare a activităților ce se pot derula împreună cu părinții, legătura școlii cu familia se poate îmbunătăți considerabil, părinții simțindu-se utili, prezentând în acest fel un interes mai mare pentru școală. Activitățile extrașcolare, bine pregătite,

sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități.

Dascălul are, prin acest tip de activitate, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viață. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi .

Oricare ar fi așteptările, esențială este încrederea. Părinții trebuie să aibă încredere în cadrele didactice, dar și să aibă grijă să nu proiecteze asupra copiilor propriile amintiri neplăcute pe care le-ar putea avea din perioada școlii. Ei trebuie să le recunoască cadrelor didactice un profesionalism pe care ei nu îl au, pedagogia fiind o adevărată meserie, nu doar o simplă ocupație.

Atunci când cele două medii educaționale (școala și familia) se completează și se susțin, ele pot asigura într-o mare măsură o bună integrare a copilului în activitatea școlară, dar și în viața socială. Cercetările realizate în domeniul educației arată că, indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, se observă o îmbunătățire a performanțelor elevilor, o mai bună frecvență a școlii, precum și reducerea ratei de abandon școlar sau chiar a scăderii delincvenței juvenile.

În concluzie, pentru a putea asigura educarea copiilor în cele mai bune condiții și, implicit, succesul în viață, e nevoie ca toți factorii implicați în procesul educațional să formeze o echipă în care fiecare știe ce are de făcut și îi acordă partenerului respectul și încrederea cuvenită.

Bibliografie selectivă:

- Cernea Maria, *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ*, în " *Învățământul primar*" nr. 1, București, Editura Discipol, 2000;
- Crăciunescu Nedelea, *Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar*, în „*Învățământul primar*" nr. 2, 3, București, Editura Discipol, 2000;
- Neacșu, Ioan. *Instruire și învățare*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1999
- Păun, Emil. *Școala, abordare sociopedagogică*. Iași: Editura Polirom, 2001
- Șchiopu, Ursula, Verza, Emil. *Psihologia vârstelor*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1997

Colaborarea dintre școală și familie

Prof. înv. primar Rânceanu Livia Corina
Școala Gimnazială "Miron Costin" Galați

Educația, definită în termeni foarte generali, este un proces al cărui scop esențial este de a ușura o anumită modificare de comportament. Părinții sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial. De cele mai multe ori, comportamentul parental este inspirat din propria experiență de viață a acestora, astfel perpetuând atât aspecte pozitive cât și negative, pe parcursul mai multor generații. Împreună cu părinții, școala își are rolul bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. În acest context, educarea părinților după principii științifice de psihopedagogie devine o necesitate.

Profund modificat de evoluțiile tehnologice și sociale, de urbanizare, de multiplicarea obiectelor tehnice, de o schimbare a condiției femeii în viață și în cuplu, de mobilitatea crescândă a locurilor de muncă, de constrângerile orare ale adulților, mediul înconjurător este determinat să răspundă tot mai dificil nevoilor de spațiu, de acțiune, de joc ale copiilor.

Evoluția societății românești marcată de o tranziție prelungită către ceva care nu este clar nici măcar politicianilor, bulversarea valorilor într-o societate instabilă, scăderea calității vieții, lipsa unor modele de urmat îi pun pe adulți în dificultate ca părinți.

Copilul din ziua de azi simte nevoia de adulți disponibili pentru a-i respecta ritmul de viață, de adulți care să participe la jocurile sale și care să-i transmită zilei de mâine un om care nu poate proveni dintr-un sistem de învățământ clasic și dintr-o familie care nu-și asumă toate rolurile. Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog între profesori și părinți; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții iar competența lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; școlile trebuie să asigure părinților asistența necesară.

Cooperarea profesor-părinte în beneficiul elevului vine în completarea participării părinților la gestiunea școlii. Ca responsabili legali ai educației copiilor lor ei au responsabilitatea de a influența natura acestei educații; modelele participative pot ajuta la coordonarea eforturilor educative și la orientarea adaptării școlii la schimbările din societate; influențarea pe plan local asupra rezolvării problemelor și luării deciziilor. Cu alte cuvinte participarea poate stimula inițiativele și inovațiile.

Școlaritatea este o etapă importantă, dificilă, cu implicații profunde în evoluția copilului. Acest moment îi prinde nepregătiți pe marea majoritate a părinților iar comportamentul familiei intervine astfel de cele mai multe ori într-un mod apăsător, ceea ce poate să conducă pe o cale greșită dezvoltarea intelectuală și emoțională a acestuia.

Toți adulții care fac parte din viața unui copil (părinte, bunic, profesor) ar trebui să înțeleagă că acesta așteaptă de la ei să-și amintească și să înțeleagă că au fost cândva de vârsta lui.

Dacă un copil dobândește pe timpul școlarității aceste calități, depinde de părinții și educatorii lui care au o mare responsabilitate în formarea unitară a personalității lui.

Organizația școlară trebuie să-și deschidă porțile pentru ca familia să cunoască și să participe la activitățile ce se desfășoară în incinta și în exteriorul școlii dar organizate de aceasta. Cadrele didactice trebuie să inițieze activități care să ofere familiei oportunități de a participa alături de copil, de a cunoaște copilul în situații diverse, de a se bucura alături și cu copilul de realizările lui, de a lucra împreună părinte-copil la diferite proiecte. Voi trece în revistă câteva dintre activitățile care pot contribui la formarea părinților:

- **Lecția** – ca principală formă de organizare a procesului didactic creează variate situații de învățare pentru copil prin: multitudinea obiectivelor pe care le vizează, strategiile didactice utilizate, materialele didactice folosite. Profesorii pot desfășura lecții la care să participe părinții copiilor. Pentru a ne îndeplini acest obiectiv: cât mai mulți părinți să asiste la acest tip de activitate, este bine să desfășurăm proiectul pe parcursul unui an școlar, într-o zi a săptămânii “În fiecare joi-Ziua porților deschise”. Astfel familia se va simți ca parte a școlii, va avea posibilitate să vadă copilul în acel context educațional, să-l vadă cum se comportă, ce atitudine are față de activitatea de învățare, față de profesor, ce ceilalți colegi. Copilul va simți permanent că părinții înțeleg efortul lui, că îi are alături nu numai acasă.
- **Vizita** – este o deplasare scurtă, de ce mult o zi, și are ca scop atingerea unor finalități educaționale concrete. Este foarte bine când organizăm astfel de activități la care să participe și părinții copiilor. Părintele își poate observa copilul într-un alt mediu, în afara școlii, îl poate cunoaște sub alte aspecte: relaționare cu ceilalți colegi, cu adulții din grup, comportarea în locuri publice. În același timp este o nouă ocazie în care profesorul îl poate cunoaște mai bine pe părinte și invers, pot discuta mai mult într-un mediu informal care-l face pe părinte să se simtă în largul său.
- **Excursia** – este o deplasare pe parcursul unei sau mai multor zile care are ca scop recreerea și refacerea psihofizică a elevilor dar și a părinților acestora, culegerea de informații prin observarea directă a evenimentelor, proceselor fenomenelor, realității. Este o oportunitate pentru părinți de a cunoaște propriul copil în alte situații decât cele de acasă, de a cunoaște grupul din care face parte copilul, de a se simți bine alături de propriul copil, de a înțelege mai bine caracteristicile vârstei fiului/fiicei, de a relaționa cu ceilalți părinți din grup și de a găsi puncte comune, de a relaționa cu profesorii care însoțesc copiii. Este o ocazie de a cunoaște viața școlii.
- **Serbările școlare** – reprezintă evenimente de o importanță deosebită în activitatea elevilor și în viața familiilor acestora-atât din punct de vedere afectiv, cât și cognitiv, dând ocazia elevilor de a prezenta, într-o manieră personală și originală, tot ce au învățat pe parcursul unui semestru sau an școlar. Acest tip de activități extracurriculare au reprezentat întotdeauna un prilej de manifestare inedită al talentului nativ al copilului. Este o ocazie în care copilul își poate pune în valoare inteligența dominantă descoperită și valorificată de cadrul didactic. De multe ori familia este surprinsă de potențialul propriului copil.

Cântecul, dansul, recitarea de poezii sau interpretarea unor piese de teatru reprezintă câteva dintre formele de manifestare prin care copilul își satisface nevoia de afirmare de joc, câpătând încredere în propriul potențial artistic și cognitiv. De aceea o sărbătoare școlară reprezintă un mijloc eficient de educare, de influențare formativă a elevilor, de sudare a colectivului, de asigurare a unor contexte educaționale în care relaționările se produc în condiții inedite, de încurajare a talentului, de dezvoltare a aptitudinilor și de stimulare a elevilor timizi sau mai puțin talentați. Este foarte indicat ca pe parcursul serbării să inițiem momente interactive părinți-copii :jocuri, scenete, recitare, dansuri populare, cântece pe care părinții fie le cunosc, fie le învață împreună cu copiii. Toate acestea contribuie la sudarea relațiilor dintre copii și părinți, atmosfera să fie mai caldă, de sărbătoare a tuturor vârstelor.

- **Sedințele cu părinții** – sunt întâlniri tematice organizate de către cadrul didactic. Au durată de două ore, timp în care se lucrează: exerciții de intercunoaștere, de autocunoaștere, de cunoaștere a copilului, se dezbate diverse probleme de interes general, studii de caz, se generează situații în care părinții trebuie să dea soluții. Aceste întâlniri sunt de fapt adevărate sesiuni de formare pentru părinți. Ele oferă ocazii ca grupul de adulți să se sudeze, să discute unii cu ceilalți, să-și împărtășească din experiență unii altora, dar mai ales să afle noutăți legate de psihologia copilului, procesul de învățare, instituția școlară unde învață copilul. Sunt ocazii unde se pot proiecta activități dorite de părinți, pentru viitor.
- **Lectoratul cu părinții, vizita la domiciliul elevului, masa rotundă, discuțiile individuale** oferă și ele ocazii în care părinții pot afla, pot găsi soluții potrivite la diferite probleme apărute în relația cu copilul. Pot fi consiliați de către profesor, iar profesorul poate afla multe aspecte din viața copilului și a familiei sale, care îl pot ajuta să înțeleagă mai bine fiecare situație în parte.

Fiecare ocazie trebuie valorificată ca situație de învățare pentru părinte/adult. Ea trebuie gândită, organizată cu atenție și competență de către cadrul didactic, cu un scop bine definit astfel încât și rezultatele să fie pe măsura așteptărilor, în beneficiul copilului și al școlii.

Un real **PARTENERIAT** între **ȘCOALĂ** și **FAMILIE** nu este cel înscris pe o coală de hârtie semnat de părinte și director, este relația activă, de implicare și de o parte și de cealaltă, este bucuria și tristețea, este succesul și eșecul, este zbaterea și rezultatul din care beneficiarul este **COPILUL**.

COPILUL – *o taină pe care întâi trebuie să ne dorim să o descifrăm și apoi să lucrăm neîntrerupt pentru asta, părinți și profesori. Trebuie să-l înțelegem, ca apoi să se înțeleagă pe sine și lumea în care trăiește.*

Implicarea părinților-calea sigură spre succes a copilului

prof. Tulumis Violeta și prof. Mocanu Adina
Școala Gimnazială „Mihu Dragomir”, Brăila

Implicarea părinților presupune: transformarea activității de învățare într-o parte importantă a rutinei zilnice a copilului, sprijinirea elevilor în ceea ce privește învățatul la școală și acasă, participarea activă la activitățile din clasă, de la școală și ale comunității.

Toată lumea are de câștigat atunci când părinții se implică în educația copiilor lor-elevii, părinții, profesorii, școlile și comunitățile. În acest fel școlile pot deveni medii și mai bune de predare și învățare, iar performanțele elevilor adesea se îmbunătățesc. Părintele are o influență puternică asupra atitudinii propriului copil față de educația la școală și succesele din viitor. Atunci când sunt implicați în educația copiilor-începând de la grădiniță și până la liceu-părinții le oferă un avantaj important, atât la școală cât și acasă. Dintre avantajele implicării părinților în viața copilului lor enumerăm:

- Performanțe îmbunătățite ale elevilor;
- Atitudine mai pozitivă în raport cu școala;
- Prezență mai consecventă la ore;
- Probleme comportamentale mai puține;
- Posibilități pentru părinți de a se implica mai mult în activitățile școlare și comunitate;
- Un viitor mai luminos pentru elevi atât la școală, cât și mai târziu în viață.

Iată doar câteva metode prin care părinții se pot implica în educația copiilor:

- **Să își arate interesul:** să întrebe ce s-a întâmplat la școală și să stabilească zilnic un dialog continuu. Acest lucru ajută la pregătirea terenului pentru luarea deciziilor comune între părinți și elev, pe măsură ce copilul crește;
- **Să creeze un mediu de învățare:** să încurajeze existența unei perioade de efectuare a temelor cu stabilirea orelor potrivite și pentru timp liber petrecut la calculator și cu jocurile electronice;
- **Să ajute la efectuarea temelor:** să discute cu profesorul pentru a afla cum poate să își ajute copilul în afara programului școlar. Să stabilească care sunt prioritățile pentru activitățile de după școală; este cunoscut faptul că familia dispune de multiple posibilități de a orienta utilizarea timpului liber de către copii în sens pozitiv;
- **Să participe la ședințele cu părinții și alte tipuri de activități ce au în prim-plan copilul:** să dezvolte un plan împreună cu profesorul, plan care să contureze modul cel mai eficient de sprijin pentru propriul copil; să participe la ora de consiliere cu părinții/serii informative pentru părinți, activități de voluntariat, evenimente culturale, de artă și sportive sau activități extrașcolare alături de copii în cadrul unor proiecte educaționale;
- **Să rămână informat:** să afle ce se întâmplă în interiorul clasei, la școală și în comunitatea școlară.

Avem convingerea că un părinte implicat este, deci, un părinte interesat, mai bine pregătit și eficient în a-și ajuta propriul copil, iar relația copil-părinte se dezvoltă pe baze trainice. De aceea oferim un model de **proiect educațional** desfășurat în parteneriat cu părinții elevilor *claselor pregătitoare*, cu tema „*Carnavalul toamnei*”.

ARGUMENT

Activitățile distractive îmbinate cu cele de transmitere de noi cunoștințe sunt un real succes didactic. Jocurile cu reguli bine stabilite care fac legătura între motivație, stimulare și muncă, permit copilului să rămână în lumea lui imaginară, de poveste, și, în același timp, să treacă spre realitatea obiectivă, treptat, pas cu pas. Copilul transformă realitatea, îi descoperă pe ceilalți, se descoperă pe sine și se dezvoltă celorlalți, comunicând, colaborând.

În activitățile pe care ni le-am propus în cadrul proiectului, copiii vin în contact cu o diversitate de stimuli și condiții care îi fac să devină progresiv interesați, motivați, atenți, curioși pentru a cunoaște, a acționa.

Abordarea interdisciplinară a temei propuse va permite elevilor să se exprime liber, să contribuie în stilul lor la aprofundarea cunoștințelor, iar rezolvarea cerințelor de lucru pe grupe sau în echipe va dezvolta spiritul de cooperare, încrederea în propria persoană.

OBIECTIVE GENERALE:

- valorizarea potențialului creativ al fiecărui elev;
- însușirea și îmbogățirea unor cunoștințe referitoare la anotimpul toamna.
-

OBIECTIVE SPECIFICE:

- identificarea caracteristicilor anotimpului toamna și redarea lor prin diverse mijloace (program artistic, expoziție, paradă a costumelor, a fructelor și legumelor toamnei);
- realizarea unor lucrări cu tema TOAMNA, utilizând tehnici de lucru variate;
- formarea deprinderii de a lucra în grupuri mici la realizarea unui proiect comun;
- implicarea familiei în realizarea unor sarcini de lucru din cadrul proiectului.
-

DURATA PROIECTULUI : 1 lună

ETAPELE PROIECTULUI:

* Întocmirea proiectului educațional;
*Lecturarea și învățarea unor cântece și poezii despre toamnă. Pregătirea programului artistic „Carnavalul toamnei”;
*Realizarea și expunerea unui afiș al proiectului;
*Realizarea și selectarea lucrărilor elevilor realizate în cadrul orelor de AVAP și MEN pentru organizarea expoziției în sala de clasă;
*Confecționarea recuzitei-crearea și realizarea decorului, a costumelor;
*Realizarea și distribuirea invitațiilor la activitate către părinți, cadre didactice ;
*Colectarea produselor alimentare (fructe, legume, dulceață, compot, zacuscă) și sortarea produselor realizate de elevi pentru activitatea de bucătărie;
*Realizarea diplomelor pentru câștigătorii concursurilor.
*Desfășurarea activității propriu-zise:

-Prezentare PPT „Miresme de toamnă”;
-Concurs de ghicitori-„Toamna-bogăție și sănătate”;
-Carnavalul toamnei”- mini- program de cântece și poezii, dedicate toamnei;
-„Fructele și legumele toamnei”-concurs:”Cel mai frumos costum”;
-Ateliere de lucru: realizarea de lucrări artistico-plastice în echipă(elev-părinte),„Măști”;
activitate de bucătărie : preparare salată de fructe, de legume, plăcintă de mere și de bostan;
-Activitatea de premiere.

DESCRIEREA REZULTATELOR AȘTEPTATE CA URMARE A IMPLEMENTĂRII

PROIECTULUI :

- dezvoltarea capacităților de observare, explorare și înțelegere a realității din mediul înconjurător, cunoașterea, înțelegerea și utilizarea în comunicare a unor termeni specifici, pentru a descrie fenomene observate în mediul înconjurător;
- formarea unor atitudini și comportamente pozitive în raport cu mediul înconjurător;
- optimizarea relației școală- familie astfel încât elevii să-și dezvolte încrederea în propria persoană și în ceilalți, pentru a înregistra succese prin propria putere;
- consolidarea relațiilor de comunicare și cooperare între cadrele didactice , elevi și părinți;

PREZENTAREA MODALITĂȚII DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE A REZULTATELOR PROIECTULUI:

Rezultatele proiectului se vor observa fie direct prin acțiunile desfășurate, fie prin rezultatele de la activități, CD-uri cu activitățile desfășurate, articole în revista școlii și expoziții de fotografii, diplome, prezentări în cadrul comisiilor metodice, întâlniri/dezbateri cu cadrele didactice și părinți.

CONCLUZII

Părinții implicați în activitățile proiectului au înțeles cât este de importantă contribuția părintelui în a încuraja fiecare încercare a copilului, au aflat că orice activitate creatoare presupune cunoștințe temeinic însușite, copilul trebuie lăsat să exploreze lumea înconjurătoare. Au conștientizat că o relație pozitivă cu școala dezvoltă încrederea copilului în propria persoană și în ceilalți și duce la succes.

Modalități de implicare a părinților în viața elevilor

Prof. înv. primar Vasile Geanina
Școala Gimnazială "Miron Costin" Galați

Motto:

“ Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume!”

(Din Child's Appeal)

Educația este cea care desăvârșește ființa umană, cea pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate. Aspirațiile, rezultatele și sprijinul social și familial constituie trei aspecte ale unei interacțiuni dinamice între copilul individual și cercul său imediat. Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare. Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși. Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de neînlocuit. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic, ș.a..

Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei 7 ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia. A fi părinte este ceva înăscut, acest sentiment aflându-se în noi în stare latentă. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație.

Una dintre cele mai importante preocupări ale familiei și un punct comun pe care îl are aceasta cu școala este orientarea școlară și profesională. Cei mai mulți părinți sunt bine intenționați în alegerea unei școli sau unei profesii pentru fiul sau fiica lor. Dar, de multe ori, buna intenție și buna credință sunt tocmai sursele greșelilor lor, deoarece acestea nu

țin loc de competență și de pricepere. Greșelile părinților decurg uneori și din prea marea dragoste pe care o poartă copiilor. De aceea între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții.

Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient, dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru. Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii

rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru acest lucru.

Mediul școlar îi oferă copilului un prim mediu socializator de tip organizațional:

- introduce în relațiile copilului cu adultul o anumită distanță socială;
- oferă copilului un cadru social, bazat pe anumite reguli de conviețuire cu ceilalți;
- creează copilului posibilitatea de a se compara cu cei de vârsta lui;
- îl familiarizează pe copil cu microgrupul social în cadrul căruia învață să devină partener, să joace unele roluri sociale;
- îl obișnuiește pe copil cu programul orar, cu programul de viață, cu schimbarea mediului de existență;
- stimulează dezvoltarea autonomiei personale și a independenței.

Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate.

Parteneriatele dintre școală și familie pot:

- ajuta profesorii în munca lor;
- perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- conecta familiile cu membrii școlii .

În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc. Un studiu realizat în ceea ce privește necesitatea colaborării școală-familie enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- . părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;
- grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au

dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișăm. Așadar, e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLIOGRAFIE :

1. Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „ Didactica”, manual pentru clasa a X-a, școli normale, E.D.P., R.A., 1997;
2. Kant, Im., Tratat de pedagogie. Iași, Editura Agora, 1992.
3. Nica, I, Țopa, L., Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974;
4. Nicola, I., „ Pedagogie”, E.D.P., R.A., București, 1992;
5. *** - „ Tribuna învățământului”, 2000.
6. Revista Învățământului preșcolar, 3-4/ 2005.

Părinții-partenerii noștri

Prof.înv.primar Brumă Georgiana
Școala Gimnazială „George Coșbuc” Brăila

Educația copilului începe în familie, părinții fiind primii profesori ai acestuia. Ei le oferă copiilor primele cunoștințe, primele deprinderi, dar și primele modele comportamentale. Așadar, între factorii educației, familia este și a fost considerată ca factor prioritar și primordial. Mai târziu, grădinița și școala intervin în „modelarea” copilului, având rolul lor bine stabilit.

Părinții au rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat afectiv și moral. Nu este suficient ca familia să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuință, cheltuieli zilnice etc.), e necesar ca aceasta să acorde importanță și comunicării afective, stimulând dezvoltarea sentimentului de apartenență.

Există câteva tipuri de atitudini și comportamente ale părinților cu implicații majore în formarea profilului moral al copilului:

- „Familia severă”, în anumite limite, imprimă ordine, disciplină, seriozitate, asigură unitatea și echilibrul familiei. Severitatea este necesară în raporturile educaționale din familie, dar cu măsură. Altfel, copilul crește timorat, cu gândul pedepsei, ascunde greșelile făcute, simte nevoia să mintă, se îndepărtează afectiv și efectiv de părinți și caută înțelegere și afectivitate în altă parte.
- „Familia permisivă” stă la polul opus al familiei severe, imprimă un climat de „puf”. Un asemenea copil va fi neajutorat, un egoist, căci în familie îi este permis orice, el are numai drepturi, în timp ce părinții doar datorii. Acest copil va întâmpina dificultăți de adaptare în colectivul școlar și mai târziu la locul de muncă.
- „Familia rigidă” prejudiciază maturizarea copiilor, generând lipsa de încredere în sine, teama de nereușită și de sancțiune. Cadrul didactic trebuie să intervină, după ce cunoaște situația reală, prin vizite la domiciliu și discuții cu părinții sugerându-le cu discreție sub ce formă se poate atenua și echilibra severitatea.
- „Familia libertină” creează o atmosferă lejeră, prezentând riscul de a întârzia sau împiedica maturizarea socială a copiilor din cauza preocupării excesive a unui părinte sau ambilor pentru ei înșiși.

În climatul educational sunt necesare toate ipostazele: severitate și blândețe, afectivitate și sobrietate, larghețe și strictete, toate însă cu măsură și la momentul potrivit, orice exces fiind păgubitor în sfera formării umane.

Mediul școlar, în care copilul intră începând cu vârsta de 6 ani, este complet diferit de cel familial, el fiind creat pentru o muncă organizată, disciplinată. Școala constituie un mediu care oferă copilului o colectivitate și un loc de muncă cu numeroase întrepătrunderi: mentale, afective, morale, care se constituie ca un important resort al dezvoltării lui psihice.

S-a vorbit, se vorbește și sigur se va mai vorbi mult despre relația școală-

părinți, respectiv profesor-părinți. Părerile au fost, sunt și cu siguranță vor fi împărțite în ceea ce privește gradul de implicare a părinților în activitățile școlare. Există școli unde această relație este destul de strânsă și îmbracă mai multe forme: întâlniri, ședințe, activități cu părinții, sprijin cu materiale, însoțirea în excursii. Există însă și reversul medaliei, clase în care părinții nu pot participa decât la ședințele cu părinții, uneori poate nici acolo. Cadrele didactice consideră că părinții nu au ce căuta în procesul didactic, ora e a profesorului. Mai mult, dacă vine în clasă ar putea să vadă și aspecte neplăcute care l-ar pune într-o lumină proastă pe profesor.

Și totuși, implicarea elevilor în activitatea școlară, creșterea interesului față de educație se face și printr-o mai mare implicare a părinților în aceasta. S-a observat că școlarii care provin din familii care recunosc rolul important al educației, sunt mai dornici de a se implica în activitatea școlară, sunt mai încrezători în forțele proprii și își dezvăluie mai ușor emoțiile, în timp ce aceia care provin din familii care neglijează educația sunt mai nemotivați, dezinteresați și introvertiți. Este esențial, însă, ca legătura dintre părinte și școală să aibă la bază încrederea reciprocă. Crearea unei atmosfere de încredere reciprocă necesită respect reciproc, care apare în timp.

Pentru a realiza un parteneriat eficient cu părinții, cadrele didactice responsabile trebuie să urmărească să învețe de la părinți despre copiii acestora și să ofere părinților informațiile și resursele necesare în vederea eficientizării procesului educațional.

Există câteva modalități prin care părinții pot fi implicați în viața și activitatea școlară:

- **Întâlnirile/ședințele periodice cu părinții unei clase/orele de consiliere individuală.** Acestea sunt prilejuri pentru a informa părinții cu privire la modul cum se comportă copilul lor cu ceilalți copii și progresele pe care le înregistrează acesta în timpul activităților. Tot la aceste întâlniri, cadrul didactic responsabil află de la părinți despre problemele cu care aceștia se confruntă și, de cele mai multe ori, le oferă soluții sau le găsesc împreună. Așadar, dialogul dintre cadrul didactic responsabil și părinți este foarte necesar. Comunicarea sinceră și deschisă, asigurarea înțelegerii și ajutorului de care copiii au nevoie pentru a depăși dificultățile, fără abateri de la muncă, cinste și obiectivitate, sunt în măsură să asigure progresul școlarului și dezvoltarea personalității sale. Părinții trebuie să fie conștienți, respectiv conștientizați, asupra scopului comun al familiei și al școlii în ceea ce privește formarea copilului și asupra faptului că școala continuă și completează educația copilului, dar nu este în măsură să preia sarcinile familiei. La aceste activități se dezbate și teme care iau forma unor referate, prezentări power-point, de interes pentru educația copilului, în funcție și de problemele pe care profesorul le-a observat la elevii săi, oferind soluții sau căutând soluții împreună cu părinții.

- **Participarea la evenimentele școlare.** Părinții asistă la serbări și concerte școlare, șezători, piese de teatru sau alte evenimente similare. Pot ajuta și la decorarea clasei/sălii de spectacol cu ocazia desfășurării acestor evenimente.

- **Meseriile părinților sunt foarte importante!** Aceștia pot facilita vizite la locurile lor de muncă.

- **Părinții pot însoți grupul de elevi în excursii, vizite sau la activitățile desfășurate în afara școlii.** Însoțitorii vor sta în spatele grupului sau în lateral, vor fi informați cu privire la eventualele probleme ale copiilor și vor informa imediat cadrul

didactic de problemele apărute.

- **Suținerea de către părinți a unei activități/unui moment în fața clasei sau pot ajuta la realizarea acesteia/acestui** prin confecționarea de material didactic. Implicarea părinților în activități nu este ușoară, însă copiii vor fi mândri să își vadă mama sau tatăl într-o activitate la școală, vor observa că informația vine și din alte surse.

Sunt părinți care, deși sunt bine pregătiți, se tem să vorbească în public sau simt că nu pot să coordoneze un grup de elevi. De asemenea, se tem să nu fie puși într-o situație jenantă sau ridicolă. Și totuși aceste activități nu trebuie să respecte toate regulile pedagogiei și nici nu trebuie văzute ca momente în care părinții vor descoperi nefuncționalități la clasă și ne vor critica.

Participarea părinților la activitățile clasei reprezintă un prilej de cunoaștere, dar și un mod de familiarizare cu programul clasei, cu materialele didactice și mijloacele necesare desfășurării activităților, cu conținutul și metodele didactice, cu modul de comunicare și abordare a situațiilor problematice. Relația părinte-cadru didactic responsabil contribuie la constituirea unor relații pozitive între familie și școală, la o coerență a practicilor educaționale și a cerințelor referitoare la copil. Astfel, părinții devin parteneri în educație, valorificând informațiile cu privire la scopul programului educativ la care participă copilul lor, cunoscând progresele făcute de copil și identificând modalitățile optime prin care ar trebui sprijinit acesta.

- **Desfășurarea de activități comune elevi-părinți.** De exemplu, cu ocazia zilei de 8 Martie, tăticii confecționează împreună cu copiii felicitări pentru mămici; pentru 1 Martie se pot confecționa măștișoare pentru târg; bunicile/mămicile îi învață pe copii cusături tradiționale etc. Pentru copii una dintre cele mai mari bucurii este ca părinții să participe alături de ei la diverse activități.

Părinții pot fi implicați nu doar în organizarea acestor evenimente, dar pot veni și cu sugestii, propuneri de teme și activități. Aceste evenimente reprezintă oportunități de a asigura o cât mai bună coerență între valorile și practicile educaționale promovate de școală și familie. Fără stabilirea unui sistem unitar de cerințe, colaborarea dintre cei doi factori educaționali va rămâne fără rezultatele scontate.

Îndrumarea părinților, cât și implicarea lor în activitățile școlare și extrașcolare trebuie să se facă în mod diferențiat, în funcție de nivelul de cultură al părinților cât și de particularitățile lor de personalitate.

În pedagogia tradițională, „comunicarea cu familia” e tratată sub denumirea de „colaborare dintre școală și familie”. În prezent, dimensiunile acestei relații sunt mai cuprinzătoare, datorită extinderii conceptului de colaborare către comunicare prin cooperare, și mai nou, prin conceptul de parteneriat, care le cuprinde pe toate și în plus, exprimă o abordare pozitivă și democratică a relațiilor educative, în sensul implicării active și valorizării experienței și statutului fiecărui actor, în egală măsură. Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și de acțiune, având în vedere interesul copilului. Rolul cadrului didactic responsabil este de a discuta cu părinții, de a stimula comunicarea permanentă cu aceștia, de a informa membrii familiei cu privire la nevoile psihice și motrice ale copiilor, de a-i orienta către cunoașterea activităților din școală și de a obține sprijinul acestora pentru desfășurarea cât mai eficientă a acestor activități.

Bibliografie

Băran-Pescaru Adina, 2007, „Parteneriat în educație (familie – școală – comunitate)”, Ed. Aramis Print, București

Ionescu Mihaela, Negreanu Elisabeta, 2006, „Educația în familie. Repere și practici actuale”, Ed. Cartea Universitară, București

Modalități de implicarea a părinților în viața preșcolarilor

Prof. înv. preșcolar Goliță Andreea
Grădinița nr 37, Brăila

Atmosfera afectivă din familie are o influență hotărâtoare asupra dezvoltării psihice în mica copilărie. Aceasta deoarece, în primii ani de viață, copilul răspunde la tot ce se întâmplă în jur prin reacții emoționale care vor determina direcționarea activității și cristalizarea atitudinilor de mai târziu.

Cooperarea dintre părinți și educatori este esențială pentru a asigura coerența și consecvența acțiunii educaționale a celor doi factori fundamentali de educație asupra copilului, precum și a celor două medii în care copilul trăiește cea mai mare parte din perioada lui timpurie. Pentru a realiza o relație de parteneriat grădiniță-familie este necesară respectarea câtorva condiții elementare, dar foarte utile.

Pentru a realiza o relație partenerială corectă și eficientă între grădiniță și familie pot fi determinate modalități acționale comune precum:

- *Întâlniri individuale periodice*, pentru a analiza evoluția dezvoltării copilului, a identifica care sunt domeniile de dezvoltare care necesită o diversificare a activităților, care sunt activitățile care sunt realizate cu ușurință acasă, modul în care copilul reacționează la diverse activități propuse.
- *Participarea părinților la activitățile copilului.*
- *Completarea unor fișe de observație la domiciliul copilului* în funcție de domeniile de dezvoltare ale copiilor.
- Un program de *vizite la domiciliu* (după consolidarea relației de încredere dintre părinte și educatoare).
- *Organizarea unor întâlniri de grup cu părinții*, care să se adreseze mai multor familii care au același tip de problemă.
- *Întâlniri cu scop „administrativ”*, de tipul „Comitetului de părinți”.
- *Obținerea unui feedback despre instituție*, de tipul „*Caietelor de sugestii*”.

Procesul de integrare în societate începe în familie din timpul copilăriei mici, când intervin primele contacte sociale și experiențe de viață (socializarea primară sau socializare de bază), și continuă de-a lungul vieții omului, odată cu dobândirea unor statusuri și roluri succesive (socializare continuă sau secundară).

Primele deprinderi de viață sănătoasă ale copilului sunt dezvoltate în familie (deprinderi igienice, de alimentație sănătoasă), acestea constituind suportul dezvoltării ulterioare și punându-și amprenta asupra întregii personalități. Tot în familie, copilul își însușește limbajul. Volumul, calitatea vocabularului, corectitudinea exprimării depind de modelele oferite de părinți, de felul în care aceștia interacționează și îi solicită pe copii. În familie se formează cele mai importante valori pozitive ce se vor manifesta în comportamentul copilului: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, ordinea, răbdarea etc. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, părinții oferind copilului exemple de comportamente în diferite contexte. De la părinți, cei mici vor învăța să aprecieze ce e bine și ce e rău, ce e drept și ce e nedrept, ce e frumos și ce e urât în comportamente.

Cercetările și studiile efectuate pe populații școlare diferite, din țări și regiuni diferite, confirmă că grijile, depresia, anxietatea scad performanțele școlare (Petrea, Irina 2012, pag 22). Problemele cele mai importante apar atunci când stresul și anxietatea copiilor au legătură cu familia.

Copilul are nevoie să știe că, uneori, e normal să aibă emoții negative cărora trebuie să le facă față în mod pozitiv., să nu reacționeze exagerat în situații neplăcute și să înțeleagă că nu e sarcina altor persoane să îi rezolve problemele. Un mediul familial pozitiv are o influență benefică asupra dezvoltării copilului din punct de vedere socio emoțional.

Activitatea educativă din grădiniță nu poate fi izolată, separată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului și mai ales, de cea din familie. Educația trebuie să se manifeste permanent ca o acțiune coerentă, complexă și unitară a grădiniței și familiei.

La intrarea în grădiniță, părinții sunt cei care dețin toate informațiile legate de copil: stare de sănătate, obiceiuri alimentare, particularități de învățare, mod de comportare, probleme în dezvoltare informațiile legate de copil: stare de sănătate, obiceiuri alimentare, particularități de învățare, mod de comportare, probleme în dezvoltare .

Tendențele actuale ale educației timpurii cer realizarea unor parteneriate constructive și eficiente între grădiniță, familie și alți factori educaționali, în vederea socializării și pregătirii copilului către școală și viața socială.

Parteneriatul educațional este una dintre cerințele-cheie ale pedagogiei contemporane, este un concept și o atitudine. Acesta presupune:

- egalizarea șanselor de participare la o acțiune educativă comună;
- interacțiuni acceptate de toți partenerii;
- comunicare eficientă între participanți;
- colaborare (acțiune comună în care fiecare are rolul său diferit);
- cooperare (acțiune comună cu interrelații și roluri comune).

Scopul general al parteneriatului educațional este cunoașterea reciprocă a punctelor de vedere, a opțiunilor partenerilor prin identificarea nevoilor grădiniței și ale copiilor, dar și implicarea comună în satisfacerea acestor nevoi. Atunci când părinții, cadrele didactice și ceilalți membri ai comunității devin și se consideră parteneri în educație, în jurul copiilor se formează o comuniune de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct, astfel parteneriatele constituind o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activităților în unitatea de învățământ.

Parteneriatul se bazează pe premisa că părțile interesate au un fundament comun de acțiune și un spirit de reciprocitate care le permite să se unească. Pe educatori și pe părinți îi unește dorința de a-i susține pe copii în dezvoltarea lor. De aceea, instituirea spiritului de reciprocitate, astfel încât eforturile depuse să aibă semnificație pentru toți cei implicați, este percepută de ei drept o provocare. Cunoscându-se, partenerii se identifică cu nevoile și aspirațiile copilului, pentru a-l sprijini, cu tact, înțelegere și dragoste, în a atinge un scop cu finalitate pozitivă.

Grădinița, prima instituție care se conduce după principii și metode științifice, deține mijloace specifice pentru valorificarea potențialului fizic și psihic al fiecărui copil. Îmbinarea în parteneriat a informațiilor deținute de părinți cu cele ale grădiniței trebuie să fie în beneficiul copilului.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie reprezintă o primă experiență relațională și de colaborare a părinților cu persoanele profesioniste în domeniul educației. Cei mai mulți părinți manifestă deschidere, dorință de a colabora cu personalul grădiniței, dar se poate întâmpla ca realizarea unui parteneriat să fie împiedicată de atitudini necorespunzătoare ale fiecăruia dintre cei implicați.

În crearea parteneriatului între grădiniță și familie este bine să ne amintim că în viața copilului și a familiei lui orice angajat al instituției este important: portarul poate fi ca vecinul care-i salută cu un zâmbet în fiecare dimineață, bucătăreasa, bunica ce pregătește cele mai grozave mâncăruri, îngrijitoarea, ca sora mai mare care-i ajută pe cei mici să-și îmbrace pijamaua, iar educatoarea poate fi persoana care le este întotdeauna un sprijin. Fiecare, prin specificul muncii sale, prin felul îşi îndeplinește atribuțiile și prin modul în care colaborează cu familia, influențează dezvoltarea copilului.

Educația copilului este o acțiune care presupune schimb de experiențe, de competențe și valori între toți adulții care îl susțin în dezvoltare și cu care acesta intră în contact. Acest lucru presupune ca parteneriatul educațional dintre familie și grădiniță să se extindă și către comunitatea care le include.

Prin crearea parteneriatului grădiniță–familie copiii câștigă un mediu de dezvoltare mai bogat, între participanți se creează relațiile pozitive și fiecare își va dezvolta sentimentul coeziunii sociale.

Bibliografie

Petrea, Irina, 2012, *Și tu poți fi supernanny*, Ed. Trei, București;

Colaborarea părinte-copil- în desfășurarea activităților din grădiniță

Prof. înv.preșc. Sandu Adriana Mariana
Prof. înv.preșc. Mocanu Maria Mirela
Grădinița cu p.p. Nr..6, Brăila

“Fiecare copil pe care îl educăm este un OM dăruit societății” (N. Iorga)

Grădinița reprezintă instituția unde se realizează educația formală a preșcolarilor, un mediu creativ în care se pun bazele educației copilului. Un rol la fel de important în educația copilului îl exercită familia. Parteneriatul grădinița – familie are o importanță deosebită în dezvoltarea fizică și psihică a preșcolarilor, în educația lor. Acesta se impune a fi realizat încă de la vârsta preșcolară, întrucât avantajele sunt divese și constructive în egală măsură pentru părinți și preșcolari cât și pentru cadrele didactice. Familia, în speță părinții trebuie să cunoască mediul în care copiii învață, acționează, interacționează, se joacă cât și comportamentul acestora, pentru a se putea înlătura eventualele probleme care vor apărea cu o influență deosebit de adâncă.

Modalitățile de colaborare între grădiniță-familie sunt multiple iar disponibilitatea celor din urmă trebuie a fi stimulată. O mare parte din activitățile desfășurate împreună pot fi: vizitarea grădiniței, serbările, activitățile demonstrative, activitățile extrașcolare. Spre exemplu: Activitatea dedicată mamelor unde mămicile alături de copii au desfășurat o serie de jocuri distractive, pe placul acestora.

Atelierele de lucru în care au avut diferite sarcini pentru a realiza „Sporul casei”, participând activ atât copilul cât și părintele.

„Amprenta familie” realizată prin pictură, unde au fost implicate bunicele.

Activitățile desfășurate în parteneriat cu părinții sunt modalități propice pentru atingerea unor obiective comune în ceea ce privește educația preșcolară, la acestea adăugându-se plăcerea de a fi alături de colegi, activitățile desfășurându-se într-o atmosferă de voie bună, având, pe lângă valoarea social-educativă și un efect reconfortant.

„Emoții” de măștișor confecționate împreună cu mămicile și bunicile, oferă un prilej de a petrece timpul împreună.

Serbările reprezintă modalitatea prin care părinții se pot implica în amenajarea spațiului, confecționare de ornamente, fiind alături de copii, îi pot ajuta să depășească mai ușor teama să capete încredere în ei prin participarea activă la program evitându-se astfel blocajele psihice.

Târguri cu vânzarea produselor realizate de copii ce au ca scop răsplata muncii depuse de preșcolari.

Părinții trebuie încurajați cât mai mult în aceste activități. Deosebirile culturale și etnice trebuie respectate. Dacă educatoarele sunt deschise și prietenoase, părinții pot fi bucuroși să le împărtășească câteva din obiceiurile și tradițiile lor.

Pregătirea unor ateliere meșteșugărești, unde copiii alături de părinți meșteresc diferite obiecte, cu scopul familiarizării cu specificul tradițiilor. Înțelegerea și legătura strânsă între familie și educatoare va face ca munca educatoarei cu copiii să beneficieze în urma acestor relații și va dăruia, de asemenea, copiilor, un an școlar cald și plăcut.

Activitățile extracurriculare și extrașcolare, mijloace de realizare a unui parteneriat real familie – grădiniță

prof.înv.preșc. Lipan Nela
Grădinița p.p. nr. 6(32), „Albinuța”, Brăila

«Dacă îmi spui o să uit, dacă îmi arăți o să țin minte, dar dacă mă implici o să înțeleg.»

(proverb chinezesc)

Între modalitățile de colaborare dintre grădiniță și familie, un loc important îl ocupă **activitățile extracurriculare și extrașcolare.**

Rolul acestor activități este de a oferi copiilor oportunități multiple de recreere, de a le dezvolta spiritul de competiție, de a le dezvolta și valorifica potențialul intelectual și aptitudinile, de a le stimula imaginația, creativitatea și inițiativa.

Este important ca educatorii să stabilească un parteneriat real cu părinții, **să îi implice** în diverse activități desfășurate în unitățile școlare, să le explice importanța lor, obiectivele urmărite, pentru ca aceștia **să înțeleagă** cu adevărat specificul și dimensiunea muncii cadrelor didactice; înțelegând, vor dori să se implice mai mult; vor fi mai deschiși la solicitările școlii, vor participa cu mai mult entuziasm, cu mai multă încredere; iar principalul beneficiar al tuturor acțiunilor din cadrul parteneriatului familie - grădiniță/școală, va fi întotdeauna, **COPILUL.**

Activitățile în care părinții pot fi implicați se pot desfășura în clasă/grădiniță/școală, în aer liber, în cadrul altor instituții (bibliotecă, muzeu, teatru ș.a.).

Sărbătoarea toamnei

Părinții/bunicii au prilejul de a se cunoaște mai bine între ei, de a colabora în vederea organizării unor viitoare activități comune.

Copiii împreună cu părinții au confecționat coronițe cu flori de toamnă, apoi, grupa de pitici a recitat, a cântat și a dansat (invitând la dans și pe cei mari).

Unele dintre cele mai îndrăgite activități de către copii sunt activitățile practice. Este o mare bucurie pentru ei să lucreze alături de părinți, iar părinții încântați să își vadă copiii la lucru, descurcându-se singurei cu sarcina primită.

Părinți și copii au realizat împreună brăduți și Moși Crăciuni pentru a decora bradul din clasă, dar și cel de acasă.

Macheta: „Strada grădiniței”

Preșcolarii sunt încântați să lucreze la acest proiect, mai ales că au sprijinul părinților, iar părinții se prind în joc și se întrec în a realiza elemente cât mai frumoase pentru machetă.

Când părinții participă cu atâta seriozitate la „joaca de copii”, știi că obiectivul de a avea în părinți parteneri reali a fost îndeplinit.

PARADA COSTUMELOR DIN MATERIALE RECICLABILE

Pe parcursul întregului an școlar am solicitat părinții să ne sprijine în colectarea de deșeurile electrice și electronice, iar la final i-am implicat în organizarea și desfășurarea paradei/concursului costumelor din materiale reciclabile.

Tematica activităților trebuie să fie bine aleasă, să îi convingă pe părinți de oportunitatea desfășurării lor.

Una dintre activitățile noastre s-a numit „*Învăț de mic să economisesc*”. Părinții au fost informați din timp despre această activitate și au fost de acord să le cumpere copiilor (dacă nu aveau) pușculițe, pentru a strânge acolo banii câștigați în diverse situații (ex. - la colindat).

Împreună am vizitat sediul unei bănci, unde li s-a explicat copiilor ce este cardul sau bancomatul, și cum pot fi folosite.

Părinții au fost bucuroși să constate că micuții sunt curioși, interesați de subiect, că știu să pună întrebări interesante.

SĂRBĂTORIREA ZILEI DE 1 IUNIE

Părinților le place să participe la bucuria copiilor, așa că ei vin uneori cu propuneri. Activitatea aceasta a fost propusă și organizată de părinți.

Inițiativa părinților este o bucurie pentru noi, deoarece dovedește încrederea pe care o au în noi, ca parteneri; dovedește că au înțeles importanța activităților diverse în cadrul colectivului

EXCURSIILE

Activitățile în aer liber, în special excursiile, sunt preferate și de copii și de părinți. Împreună descoperă locuri și lucruri, trăiesc emoții, creează amintiri. Deplasările de acest gen, cu grupul, au un impact deosebit în **sudarea relațiilor** din interiorul acestuia (între copii, părinți, cadre didactice).

SERBĂRILE

Desfășurate clasic, într-o sală de spectacol, sau în spații neconvenționale (ex.- la un loc de joacă pentru copii), serbările rămân prilej de sărbătoare, emoție, bucurie și sunt, în același timp, prilej de colaborare între educatori și părinți.

Formarea gustului pentru lectură în cadrul familiei

Prof. înv. primar Malinchi Mariana
Prof. înv. primar Novac Alexandra
Școala Gimnazială „Aurel Vlaicu”, Brăila

Formarea deprinderilor intelectuale reprezintă o caracteristică de bază în primii ani de școală, iar familiei îi revine un rol extrem de important. Implicarea activă și pozitivă a părintelui este recunoscută ca fiind benefică în educația copilului.

Dragostea pentru carte trebuie să înceapă încă din fragedă copilărie, cu participarea părinților. În familie copilul face primul pas, spune primul cuvânt, cunoaște lumea înconjurătoare. Părinții sunt cei mai importanți oameni din viața copiilor. Prin conversațiile cu ei și cu ceilalți membri ai familiei, prin activitățile de joacă, copiii învață despre lume și locul lor în ea. Familia este primul educator al copilului: ea va continua să influențeze învățarea și dezvoltarea în timpul anilor de școală și multă vreme după aceea și prin valorile pe care le transmite, pune bazele dezvoltării sale intelectuale. Cei șapte ani de acasă influențează și modelează personalitatea umană.

S-a dovedit că, toți copiii cărora li s-au citit din primii ani de viață, au rezultate mai bune în școală. Ascultarea poveștilor dezvoltă gândirea, imaginația și creativitatea. Însă pentru ca apropierea de carte să devină o deprindere zilnică și, mai mult, ca plăcerea de a citi să devină o necesitate dorită și trăită emoțional, ea trebuie cultivată înainte chiar de a începe învățarea alfabetului, prin preocuparea permanentă a părinților de a-i obișnui pe copii cu frumusețea inegalabilă a lecturilor de basme și povești.

Fiecare părinte își dorește un copil educat, deștept, inteligent, afirmat și apreciat. Una dintre căile de realizare a acestor obiective este lectura, revigorarea lecturii de familie. Lectura cărților trebuie să constituie o activitate cotidiană fundamentală, deoarece contribuie la îmbogățirea vieții fiecăruia dintre noi.

Gustul pentru lectură poate fi stimulat și cultivat de timpuriu, astfel încât cartea să devină un prieten constant al copilului, izvor de înțelegere și cunoaștere.

Sunt mai multe modalități prin care părinții pot petrece momente plăcute alături de copiii lor și în același timp îi pot ajuta să pătrundă în lumea magică a cărților:

- **Motivarea lecturii**

În această etapă importantă a dezvoltării interesului pentru lectură a unui copil, poate exista un pericol de încurajare a motivelor extrinseci pentru citire, cum ar fi „permis” să treacă la următorul „nivel” de cărți la școală; primindu-se un autocolant și așa mai departe. În aceste cazuri, mesajele transmise cititorilor în curs de dezvoltare trebuie să fie luate în considerare foarte atent; deși poate fi plăcut să primești un autocolant/ recompensă, copiii ar trebui să presupună că acesta este motivul pentru care citește?

Îndrumarea cititorilor către motive intrinseci ale lecturii, prin dezvoltarea unei înțelegeri a motivului pentru care citim, ce este cititul și pentru a încuraja o dragoste de lectură, a fost recunoscută ca fiind mult mai valoroasă. Dacă copiii doresc să ridice o carte de benzi desenate sau o revistă, să aleagă propriul material de lectură și să se bucure de lectură, ei sunt mult mai susceptibili să continue să citească, să devină cititori eficienți și să câștige din nenumăratele beneficii care urmează. Prin urmare, accesul la texte de calitate - ficțiune, non-ficțiune și texte digitale - este crucial.

- **Să le citim!**

Odată ce copiii încep să stăpânească multe abilități de lectură, obținând fluentă și independență, capacitatea de a înțelege sensul informațiilor din texte se extinde enorm. Cu alte cuvinte, aceștia progresa de la învățarea cititului, la cititul pentru învățare (uneori descris ca devenind un cititor „eficient”).

Cu toate acestea, este totuși foarte important să continuăm să citim copiilor, deoarece astfel se permite acestora să acceseze și să experimenteze texte pe care poate nu le aleg neapărat, de exemplu, cărți mai lungi care necesită un nivel ridicat de concentrare și rezistență, cele cu propoziții complexe și o gamă mai largă de vocabular etc. Și, desigur, lectura către copii poate fi o activitate împărtășită foarte plăcută, indiferent dacă este cu frați și surori, mătuși, unchi, bunici.

Dacă în familie se poate citi într-o altă limbă decât româna, este la fel de bine să citești copilului dumneavoastră în această limbă. Experiența de a asculta povești și rime este excelentă în orice limbă, iar copiii se confruntă foarte bine cu două (sau mai multe) limbi.

- **Crearea unei atitudini pozitive față de cărți**

Vizita la bibliotecă împreună cu copilul - biblioteca fiind una din cele mai bune, mai accesibile și, nu în ultimul rând, mai ieftine surse de lectură.

Oferirea de cărți în dar și crearea unei minibiblioteci la domiciliu conduc la stimularea interesului copilului pentru citit.

Crearea propriei colecții de cărți/ bibliotecă acasă, este un factor important în motivarea cititului.

- **Alegerea cărților pentru a le împărtăși/citi/ copiilor**

Trebuie avute în vedere următoarele:

- Tema și conținutul cărții: pare interesant/ distractiv?
- Lungimea cărții: este compatibilă cu intervalul de concentrare al copilului dvs.?
- Va putea să citească întreaga poveste?
- Ilustrațiile - sunt captivante și atractive? Cum se completează sau se adaugă la text?
- Are cartea potențialul de a fi citită din nou și din nou (semnul unei bune alegeri)?
- Ați citit și alte cărți ale aceluiași autor? Ți-au spus prietenii despre o anumită carte care le-a plăcut? Întrebați profesorii/ bibliotecarul ce cărți le-ar recomanda.
- Fă-ți timp să te uiți la titlurile de pe listele lungi (precum și listele scurte) din premiile pentru cărți pentru copii.

- **Susținerea lecturii copilului - Fiind un model**

Fie că este părinte, îngrijitor, frate sau o personalitate cunoscută, persoanele - model au puterea de a inspira copiii să citească. Dacă copilul tău te vede (sau pe alte persoane pe care le admiră) bucurându-te de o carte, revistă sau comic, râzând de personaje, auzind că te entuziasmează povestea și prețuiești cărțile, el va fi inspirat și mai înclinat să facă la fel ei însuși.

Cititul împreună cu copilul constituie un moment special pentru copii, când ei se simt aproape de părinți și iubiți de aceștia.

Exemplul personal și mai ales acțiunile în comun, desfășurate împreună cu copilul, sunt recunoscute de specialiști ca fiind cele mai bune metode de a stimula gustul pentru lectură al copilului. Astfel, cititul în fața copilului și în special cititul cu voce tare

dau rezultate deosebite. Trebuie luate în considerare preferințele lor și să existe câteva momente de lectură cu voce tare din aceste cărți.

Și cititul alternativ este o modalitate de stimulare a lecturii copiilor, părintele citește o pagină dintr-o carte, iar următoarea o va citi copilul. Sau se poate încerca cititul alternativ al capitolelor unei cărți. Astfel, participarea părintelui va fi resimțită de copil ca o recompensă pentru fiecare capitol citit.

Extrem de atractiv este și cititul pe mai multe voci. Se pot alege poezii, povești, povestiri sau chiar scurte piese de teatru și scenete în care dialogul este preponderent. Fiecare membru al familiei își alege un personaj și citește numai replicile acestuia. Se pot interpreta și mai multe roluri deodată, schimbându-și glasul de fiecare dată când trece de la un erou la altul, sau cineva din familie poate să-și asume rolul de povestitor și să citească fragmentele descriptive. Acest joc dezvoltă, de asemenea, atenția și puterea de concentrare a copilului.

Organizarea jocurilor literare împreună cu copilul pot fi derulate în paralel cu alte mici activități casnice în care este implicat copilul, făcându-l astfel să nu le perceapă ca pe o corvoadă, ci ca pe un prilej plăcut de a fi împreună cu familia sa. Orice copil învață cu mult mai multă plăcere și ușurință atunci când se joacă, decât dacă este forțat să învețe. Cunoscând acest lucru, părintele îi poate vorbi și îl poate învăța multe lucruri în timp ce se joacă cu el sau chiar inventând mici jocuri împreună cu el.

- **Vorbind despre lectură**

Cititorii independenți vor continua să necesite sprijin în timp ce se dezvoltă capacitatea de a înțelege textele. Acest lucru se poate realiza prin: vorbirea despre texte și punerea de întrebări; încurajarea copiilor să facă conexiuni între text și propriile experiențe; crearea de legături între cunoștințele recent dobândite și învățarea anterioară; formarea concluziilor din texte; promovându-și vocabularul. Toate acestea îi ajută pe copii să devină cititori eficienți.

Nu numai că discuția dezvoltă înțelegerea și interpretarea textului de către copil, dar oferă posibilitatea de a explica motivele și de a forma opinii.

Discuția despre cărți oferă ocazii de conversații în familie despre cărțile citite și povestite de părinți, astfel stimulându-se curiozitatea copiilor, ei vor descoperi cititul din proprie inițiativă și de plăcere.

Pentru a-l îndemna să citească și a-i arăta că acest lucru este apreciat de familie, părinții trebuie să manifeste interes pentru ce a citit. Copilul este rugat să povestească subiectul unei cărți, i se solicită amănunte despre personaje și aventurile prin care trec acestea, despre locurile descrise în carte.

- **Vizionarea unui film** sau a unei piese de teatru poate stârni interesul pentru lectură

dacă se discută cu el despre cartea care stă la baza filmului sau a spectacolului respectiv, despre diferențele și asemănările dintre cele două, despre avantajele cuvântului scris și/sau ale reprezentării vizuale.

- Încurajarea copilului să descopere **literatura de călătorie** are loc atunci când familia discută cu copilul despre locurile unde urmează să-și petreacă o parte a vacanței; evocă, eventual, propriile amintiri despre acele locuri. Sugerează apoi să se informeze despre istoria și legendele specifice locurilor pe unde va merge.

Lectura este și va rămâne un factor important al învățării, educației, fără de care nu se poate, chiar dacă alte mijloace încearcă să o elimine.

Dincolo de toate aceste eforturi, cel mai important este modelul oferit de părinți acasă, de aceea pentru ca cei mici să poată redescoperi plăcerea cărților, este nevoie de sprijinul părinților.

Uneori, părinții greșesc, atunci când, ignorând importanța lecturii extrașcolare în vederea dezvoltării intelectuale a copilului, neglijează cu totul această lectură, considerând că basmele, povestirile, poveștile de aventuri sunt inutile sau chiar dăunătoare. În astfel de situații trebuie ca școala să sublinieze importanța acestuia pentru stimularea imaginației, pentru informarea copiilor și, mai ales, pentru educarea voinței, a curajului, a stăpânirii de sine și pentru cultivarea unor sentimente nobile.

Printr-o strânsă colaborare între școală și familie, micii școlari vor reuși să descopere bucuria lecturii și să aleagă din fiecare carte citită ceea ce este esențial și util.

Îmi cunosc copilul?

Prof.înv.primar Stanciu Nicoleta
Prof.înv.primar Dumitriade Carmen
Școala Gimnazială "Ion Creangă" Brăila

MOTTO :

"Educația copiilor e un lucru gingaș...
Când duce la rezultate, ea n-a fost decât luptă și grijă; când nu reușește, durerea nu mai cunoaște margini."

Democrit

"Vreți copii pozitivi? Atunci fiți părinți pozitivi!"(dr.psiholog Debbie Glasser)

Obiective propuse

- Dezvoltarea priceperilor și abilităților de cunoaștere a propriului copil
- Dezvoltarea unor abilități și atitudini necesare îmbunătățirii relației părinți-copii
- Derularea unor activități de sprijin socio-educativ/consilierea părinților în vederea îmbunătățirii relației
-

Grup țintă: părinții elevilor claselor I-IV;

Coordonator: prof.înv.primar Stanciu Nicoleta , prof. înv.primar Dumitriade Carmen

Resurse materiale: laptop, videoproiector, prezentare PowerPoint, coli, fișe, chestionare;

Metode și strategii: active-participative, brainstorming, ciochinele, conversația, observația, activitatea pe echipe, frontal și individuală.

Program

- Deschiderea activității
- Prezentarea temei: "Îmi cunosc copilul?"
- Chestionar părinți: "Ce fel de copil am?"- activitate individuală
- Chestionar copii: "Ce fel de copil sunt?"- același chestionar, adresat copiilor
- Chestionar părinți:"Investigarea relației școală-familie"
Interpretarea rezultatelor va fi făcută într-o întâlnire ulterioară

Activitate frontală

Analiza și interpretarea celor două chestionare pentru a constata dacă și în ce proporție își cunosc părinții proprii copii. Sunt 27 de întrebări.

Rezultatele chestionarelor: "Îmi cunosc copilul?":

- Într-o mică măsură(0-9 răspunsuri identice): 6 părinți;
- Relativ bine(10-18 răspunsuri identice): 14 părinți;
- Bine, chiar foarte bine(19-27 răspunsuri identice)

Activitate pe grupe

Părinții lucrează pe planșe, apoi un raportor prezintă rezultatele care vor fi completate de către părinții celorlalte grupe.

- Copilul meu, dacă a făcut ceva rău, nu este rău pentru că...
- În loc de NU POT sau NU îi spun copilului meu...
- Cum pot deveni un părinte mai bun?
- Cum îl pot ajuta să se dezvolte?
- Cum ați dori să fie profesorul copilului dumneavoastră?

Chestionar pentru părinți: "Ce fel de copil am?"

	Caracteristici - indicii	Da	Nu	Nu știu
1	Timid, tăcut, emotiv			
2	Îi place lectura			
3	Are puțini prieteni buni			
4	Este talentat (îi plac foarte mult artele)			
5	Când este obosit, supărat, nu mai obține rezultate bune			
6	Îi place să îl protejeze mereu cineva			
7	Se obișnuiește greu cu situațiile noi			
8	Vrea doar să se joace, să se distreze			

9	Este activ, creativ			
10	Nu reușește să-și înfăptuiască ideile (să le aplice în practică)			
11	Își exprimă părerea, sentimentele deschis			
12	Trece cu ușurință de la o stare la alta (când plânge, când râde)			
13	Îl interesează ce cred alții despre el			
14	Este prieten cu toată lumea, are încredere în oameni			
15	Îi place să fie șeful			
16	Vrea ca toate să meargă așa cum vrea el			
17	Profită de bunătatea celor din jur			
18	Spune mereu ceea ce gândește, chiar dacă îi supără pe cei din jur			
19	Îi este greu să recunoască mereu când greșește			
20	Este bun organizator în grup			
21	Acasă lucrează după un program			
22	Vrea să fie cel mai bun			
23	Lucrează mereu singur			
24	Vrea să fie lăudat mereu			
25	Îi plac schimbările în viața lui			
26	Lucrează în plus față de teme			
27	Îi place să împartă lucrurile cu ceilalți			

Chestionar pentru copii: "Ce fel de copil sunt?"

	Caracteristici - indicii	Da	Nu	Nu știu
1	Timid, tăcut, emotiv			
2	Îmi place lectura			
3	Am puțini prieteni buni			
4	Sunt talentat (îmi plac foarte mult artele)			
5	Când sunt obosit, supărat, nu mai obțin rezultate bune			
6	Îmi place să mă protejeze mereu cineva			
7	Mă obișnuiesc greu cu situațiile noi			
8	Vreau doar să mă joc, să mă distrez			
9	Sunt activ, creativ			
10	Nu reușesc să-mi înfăptuiesc ideile (să le aplic în practică)			
11	Îmi exprim părerea, sentimentele deschis			
12	Trec cu ușurință de la o stare la alta(când plâng, când râd)			
13	Mă interesează ce cred alții despre mine			
14	Sunt prieten cu toată lumea, am încredere în oameni			
15	Îmi place să fiu șeful			
16	Vreau ca toate să meargă așa cum vreau eu			
17	Profit de bunătatea celor din jur			
18	Spun mereu ceea ce gândesc, chiar dacă îi supăr pe cei din jur			
19	Îmi este greu să recunosc mereu când greșesc			
20	Sunt bun organizator în grup			
21	Acasă lucrez după un program			
22	Vreau să fiu cel mai bun			
23	Lucrez mereu singur			
24	Vreau să fiu lăudat mereu			
25	Îmi plac schimbările în viața mea			
26	Lucrez în plus față de teme			
27	Îmi place să împart lucrurile cu ceilalți			

Investigația relației școală-familie

1. Vă întrebați în fiecare zi copilul despre ce s-a întâmplat la școală?
  - a) Intotdeauna
  - b) De cele mai multe ori
  - c) Rareori
  - d) Niciodată

2. Se întâmplă des ca părerea/atitudea dumneavoastră față de copil să nu fie în concordanță cu cea a învățătorului?
  - a) Da
  - b) Nu
  - c) Nu știu

3. Este necesar ca și copilul dumneavoastră să participe la ședințele cu părinții?
  - a) Da
  - b) Nu
  - c) Uneori

4. Țineți cont de părerea învățătorului?
  - a. Intotdeauna
  - b. De cele mai multe ori
  - c. Rareori
  - d. Niciodată

5. Credeți că este important să mergeți la școală din când în când și să vă interesați de copilul dumneavoastră?
  - a. Da
  - b. Nu
  - c. Nu știu

6. Care credeți că este cea mai bună metodă prin intermediul căreia învățătorul ar trebui să țină legătura cu dumneavoastră?
  - a) Bilete
  - b) Telefoane
  - c) Ședințe
  - d) Lectorate
  - e) Întâlniri individuale
  - f) Email
  - g) Vizite la domiciliu
  - h) Altele (menționați care)

7. Învățătorul reprezintă pentru dumneavoastră:
  - a) Un colaborator
  - b) Un sprijin
  - c) Un îndrumător pentru copil

- d) Un prestator de servicii și nimic mai mult
  - e) Un specialist
8. Implicarea dumneavoastră în activitatea școlară a copilului este un:
- a) Drept
  - b) Obligație
9. În ce fel a evoluat relația dumneavoastră cu școala în urma ședințelor/lectoratelor cu părinții?
- a) Relația nu s-a îmbunătățit
  - b) Înțeleg mai bine problemele copilului și mă implic în rezolvarea lor
  - c) Prezența la ședințe/lectorate mi-a îmbunătățit relația cu învățătorul
  - d) Prezența la ședințe/lectorate mi-a creat depreinderea de a păstra legătura cu școala
10. Atunci când acasă apar probleme care ar putea afecta situația școlară a copilului, informați învățătorul despre aceste probleme?
- a) Întotdeauna
  - b) Depinde de natura problemelor
  - c) Rareori
  - d) Niciodată

Vă mulțumesc!

Copilul meu, dacă a făcut ceva rău, nu e rău pentru că...
Viziunea copilului:

Dacă am făcut ceva rău, nu sunt rău, pentru că:

1. nu am știut cum să fac mai bine.
2. fac și o mulțime de lucruri bune.
3. acum pot să învăț din greșeli și să fac mai bine altădată.
4. pot să mă corectez sau să mă revanșez.
5. mi-am dat toată silința.
6. îmi recunosc greșeala și o pot corecta.

În loc de NU POT sau NU îi spun copilului meu....

Nouă modalități de a spune "NU":

1. În momentul acesta sunt ocupat...
2. Acum am alte planuri...
3. Poate altădată...
4. Acum am altceva de făcut...
5. Asta avem de făcut...
6. Acum vreau să...
7. Acum este vremea să...
8. Planul este următorul...
9. Acum am nevoie să fiu puțin singur...

Cum ați dori să fie învățătorul copilului dumneavoastră?

- a) Să fie bine pregătit profesional.
- b) Să fie tolerant.
- c) Să folosească mijloace modern de învățare.
- d) Altele...

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	pag. 5
Modalități de implicare a părinților în viața elevilor I.....	pag. 6
Modalități de implicare a părinților în viața elevilor II.....	pag. 9
Echipa școală-familie.....	pag.12
Interacțiune și comunicare în cadrul proiectelor educative.....	pag.15
Limbajul la intrarea copilului în colectivitate-necesitatea colaborării între școală și familie în scopul identificării problemelor	pag. 20
Modalități de implicare a părinților în viața elevilor III.....	pag. 23
Modalități de implicare a părinților în viața elevilor IV.....	pag. 26
Împreună pentru copil.....	pag. 30
Modalități de implicare a părinților în viața elevilor V.....	pag. 34
Modalități de implicare a părinților în viața elevilor VI.....	pag. 38
Modalități de implicare a părinților în viața elevilor VII.....	pag. 43
Modalități de implicare a părinților în viața elevilor VIII.....	pag. 46
Colaborarea școală-familie în sprijinirea copiilor cu cerințe educative speciale.....	pag. 48
Parteneri esențiali în educație – părinții și școala.....	pag. 53
Parteneriatul școală-familie primul pas spre reușita școlară.....	pag. 57
Colaborarea dintre școală și familie.....	pag. 60
Implicarea părinților-calea sigură spre succes a copilului.....	pag. 63
Modalități de implicare a părinților în viața elevilor.....	pag. 67
Părinții-partenerii noștri.....	pag. 70
Modalități de implicarea a părinților în viața preșcolariilor.....	pag. 74
Colaborarea părinte-copil- în desfășurarea activităților din grădiniță.....	pag. 77
Activitățile extracurriculare si extrașcolare, mijloace de realizare a unui parteneriat real familie – grădiniță.....	pag. 81
Formarea gustului pentru lectură în cadrul familiei.....	pag. 86
Îmi cunosc copilul?.....	pag. 90

STRADA ȘCOLILOR, NR.15, BRĂILA